

EN KOLAY EN GÜVENLİ TİCARET

T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
Eskişehir Yolu 9. Km 06530 ANKARA
Tel:0.312 449 10 00
www.gtb.gov.tr
info@gtb.gov.tr

T.C. GÜMRÜK ve TİCARET BAKANLIĞI RİSK YÖNETİMİ VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ SORU FORMU HAZIRLAMA REHBERİ

KOLAY TİCARET BÜYÜK TÜRKİYE

SUNUŞ

Güçlü Ticaret, Güçlü Ekonomi, Güçlü Türkiye vizyonu ile çıktığımız bu yolda, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olarak bütün ticaret erbabının en büyük destekçisi olmak için tüm imkânlarımızla çalışıyoruz. Yaptığımız çalışmalarla "Yenilikçi yaklaşım ve uygulamalarla ülkemizi, gümrük hizmetlerinin ve ticaretin en kolay ve en güvenli yapıldığı, dünyanın sayılı ticaret merkezlerinden biri haline getirmek" hedefimize, adım adım yaklaşıyoruz.

Bülent TUFENKCI
Gümrük ve Ticaret Bakanı

Bu çerçevede, gümrük yükümlülüklerini yerine getiren, düzenli kayıt tutan, mali yeterlilik, emniyet ve güvenlik standartlarına sahip bulunan, kendi otokontrolünü yapabilen güvenilir firmalara "Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü" tanıyoruz.

Bu statüye sahip firmalara gümrük işlemlerinde daha imtiyazlı muamele görme imkânı tanıyarak bir yandan ticaret erbabımıza zaman ve maliyet tasarrufu sağlıyor, diğer yandan da gümrük idarelerinin iş yükünü hafifletiyoruz. Böylelikle, riskli sevkiyatlara daha çok odaklanılabilmesi ve usülsüz işlemler ile daha etkin mücadele edilebilmesini sağlıyoruz.

Uluslararası alanda da yaygın olarak kullanılan bu statü, firmaların uluslararası piyasalarda güvenilir olarak tanınmasını sağlayarak ülkelerin ve firmaların rekabet gücünü arttırmaktadır.

Bu Rehber, "Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği" kapsamında yapılacak Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü başvurularında kolaylık sağlanması ve başvuru sahiplerine yol gösterici olması amacıyla hazırlanmıştır. Rehberin dış ticaret işlemleri ile ilgili tüm aktörlere faydalı olmasını temenni ediyor, yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün hayata geçirilmesinde ve rehberin hazırlanmasında emeği geçen Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür ediyorum.

1.

YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ KAVRAMI

Yetkilendirilmiş Yükümlü kavramı, gümrük idaresinin dış ticaret işlemlerinde güvенеbileceđi kişileri belirleyerek, bu kişiler üzerindeki kontrolünü azaltmasını ve kaynaklarını daha yüksek kontrol gerektiren işlemlere yoğunlaştırmasını sağlamak üzere ortaya çıkmıştır.

Yetkilendirilmiş Yükümlü kavramının odağında güven olgusu yer almaktadır. Güven olgusu, firmanın iş yaparken aldığı risklerin düşük olup olmadığının tespiti açısından önem arz etmektedir. Kişilerin, gümrük idaresinin kontrolünü gerektiren işlemlerinde otokontrollerini sağlayabildiklerini, kayıtlarının düzenli ve izlenebilir olduğunu, sistemlerinin ve tesislerinin emniyet ve güvenlik standartlarına sahip olduğunu, gümrük yükümlülüklerini yerine getirebildiklerini ispat edebilmeleri, bu güven olgusunun temelini oluşturmaktadır.

2.

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN GENEL HUSUSLAR

1- Soru Formunun, firmanın farklı birimlerine dağıtılması ve alınan cevapların "kopyala-yapıştır" yöntemi ile bir araya getirilerek hazırlanması yanlıştır. Bunun yerine firmanın ilgili tüm birimlerinden yeterli sayıda personelinin katılımı ile, proje örgüsü ve mantığı çerçevesinde, bir proje lideri koordinasyonunda form hazırlanmalıdır.

2- Soruların tamamı firmanın Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü koşullarına haiz olup olmadığını anlamak üzere hazırlanmıştır. Başvuruda bulunan firma tarafından yerinde gümrükleme/izinli alıcı/gönderici yetkileri talep edilmiş olsa da olmasa da tüm sorular Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü koşulları bakımından cevaplandırılmalıdır.

3- Firmanın tüm tesisleri yetkilendirilmiş yükümlü statüsü koşullarına uygun olmalıdır. Yerinde gümrükleme/izinli alıcı/gönderici yetkileri talep edilmiş olsa da olmasa da sorular tüm tesisler bakımından cevaplandırılmalıdır.

4- Yerinde gümrükleme/izinli alıcı/gönderici yetkileri talep edilmiş olan tesislerde ayrıca Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 59, 78, 99 ve 124 üncü maddeleri uyarınca aranılan koşullar karşılanmalıdır.

5- Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinde belirtilen güvenli alanlar yerinde gümrükleme, izinli alıcı veya izinli gönderici işlemlerinin yapılmasında kullanılan alanlardır. Soru formunda belirtilen eşyanın beklediği her türlü depolama alanı, bekleme alanı gibi yerler güvenli alan olmadığından, bu alanların sorularda belirtilen koşulları karşılayıp karşılamadığı güvenli alan şartlarından bağımsız olarak anlatılmalıdır.

6- Sorular yanıtlanırken konu ile ilgili fiili uygulama özet olarak anlatılmalı, anlatımda uygulamanın talimata bağlandığı yazılı usule ilişkin belgelerden söz edilmeli, bu belgelere ekte yer verilmelidir. Sorunun yanıtında, ekli belgenin hangi sayfasının hangi bölümüne atıf yapıldığı açıkça belirtilmelidir.

(Yazılı usul, konu ile ilgili kişilere bildirilmiş; yazılı talimat, elektronik posta, kurum içi sirküler, sözleşme, rehber, kitapçık gibi ilgili kişilerin yapması gereken işlemleri ve sorumluluklarını gösteren yazılı kaynakları ifade eder.)

7- Sorunun "Uygulanamaz" olarak cevaplandırılabilmesi için firmanın kendi durumundan ötürü soruyu karşılayacak usul ve uygulamalara sahip olmasının imkânsız olması gerekir. Örneğin, üretim sürecine ilişkin sorular taşımacılar için, eşyaya ilişkin hizmet veriyorsanız şeklindeki sorular ithalatçılar için uygulanamaz niteliktedir.

8- Başvuru sahibi firmanın sorumluluğundaki eşyaya üçüncü kişiler tarafından hizmet sunulması ve zilyetliğin üçüncü kişilere geçmesi durumunda, üçüncü kişilerin eşya üzerindeki işlemlerinin belirli usuller ve uygulamalar çerçevesinde başvuru sahibi firma tarafından nasıl kontrol edildiğinin (sözleşme, ani kontrol vb.) anlatılması gerekir.

9- Tesis güvenliğine ilişkin sorularda firma tesislerinin kendine özgü durumlarına ilişkin bilgi verilerek bu doğrultuda yapılan risk analizi sonucunda ne tür güvenlik tedbirlerinin alındığının anlatılması beklenilmektedir. Firma tesislerinin dış sınırlarının nasıl korunacağına ilişkin kamera sayısı, çit uzunluğu, duvar kalınlığı vb. ile ilgili standart rakamlar yoktur. Firmanın ölçeğine ve risk durumuna göre güvenliğini nasıl sağlayabildiğini, tüm unsurları ile anlatması beklenilmektedir.

10- Sorular eşya ve kayıt güvenliğine ilişkin olduğundan, soru formunda insan güvenliğini tehlikeye sokacak acil durumlara ilişkin güvenlik kuralları anlatılmamalı, iş kazalarına ve iş güvenliğine ilişkin hususlara yer verilmemelidir.

3.

AMAÇ, BEKLENİLEN HUSUSLAR, SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

Soruların altında yer alan başlıklarda, soruların hangi amaçla sorulduğu, sorunun yanıtlanmasında nelerin beklenildiği anlatılarak soruların cevaplanmasında sıklıkla karşılaşılan hatalardan bahsedilmiştir. Soru formunun eksiksiz bir şekilde hazırlanması bakımından bu hususların dikkatlice incelenmesi önem arz etmektedir.

Soruların altında yer alan örnekler sadece yol gösterici niteliktedir. Bu örneklerin firma tarafından aynı şekilde uygulanması beklenmemektedir. Her firmanın yapısı, büyüklüğü, işlem hacmi vb. özellikleri nedeniyle sorulara vereceği yanıtlar farklılık gösterebilir.

Firmalar tarafından verilecek cevapların, soruların altında yer alan amaç ve beklentilerde belirtilen hususları tek tek karşılayacak şekilde ayrıntılı olması ve işleyişin nasıl gerçekleştiğini detaylı anlatması gerekmektedir.

Soru formundaki 1 ila 13 üncü sorularda, firmanın genel tanıtımı ile ilgili çeşitli bilgiler talep edilmektedir. Bu sayede, firmanın yer aldığı sektör, işlem hacminin büyüklüğü, işlemlerinin merkezindeki eşyanın niteliği ile iş yaptığı kişii ve kuruluşlar hakkında bilgi edinilmesi amaçlanmaktadır. Söz konusu sorular puanlamaya tabi değildir.

SORU 14

Kayıtlarınız üzerinden beyanname veya beyanname yerine geçen belgelerle eşya hareketleri birlikte izlenebilmekte midir? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, eşya hareketi ile ilgili belgelerden birinden, eşya hareketi ile ilgili diğer tüm belgelere kolayca ulaşılabilmesi amaçlanmaktadır. Bu sayede işlemlerin sonradan incelenmesi gerektiğinde eşya hareketlerine ilişkin tüm aşamalara sağlıklı ve etkin bir şekilde ulaşılabilmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Gümrük işlemlerini etkileyecek eşya hareketlerine ilişkin belgeler arasında kağıt ya da elektronik ortamda kolayca bağlantı kurulması.

ÖRNEK

Firma ardiye makbuzundan bu makbuza konu eşya ile ilgili gümrük beyannamesi, fatura ve CMR belgesine nasıl ulaştığını anlatır. Ardiye makbuzunun üzerinde yazan referans numarasından hareketle bilgisayar sisteminde yaptığı aramada ilgili beyannamenin numarasına ulaşma, ilgili beyannamenin üzerindeki bilgileri kullanarak da fatura ve CMR belgesinin sayılarının elde edilmesi.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Tüm sipariş sürecinin anlatılması,
- Tüm üretim aşamalarının anlatılması,
- Ekran görüntü verilmesi halinde, görüntülerle ilgili açıklama yapılmaması (ekran görüntü verilmesi zorunlu değildir),
- Bağlantının nasıl kurulduğunun açıkça anlatılmaması.

SORU 15

Gelen eşya sevkiyatının, ilgili taraflarca eşyanın siparişiyle ilgili belgelerde belirtilen bilgiler ile eşya firmanıza ulaşmadan önce karşılaştırılmasının sağlanmasına yönelik düzenlemeleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firma tarafından sipariş edilen eşyadan başka bir eşyanın yüklenmesinin, taşınmasının vb.nin belge kontrolü aşamasında önlenmesi amaçlanmaktadır. Bu sayede, firmanın tesislerine bilgisi dışında riskli bir eşya girmesinin önlenmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Firma tarafından sipariş edilen eşyanın firma tesisine gelmesinden önceki bir aşamada tedarikçi, taşıyıcı, lojistik firması vb. tarafından, sipariş bilgilerine uygun olarak yüklenip yüklenmediğinin kontrol edilmesi,
- Yapılan kontrollere ilişkin olarak firmaya herhangi bir yolla bilgi verilmesi,
- Yapılan bu bildirimlerin kaydının tutulması.

ÖRNEK

ABC Nakliyat, XYZ Gıda A.Ş.'ye bir sevkiyat gerçekleştirecektir. Söz konusu sevkiyat Ukrayna'da bulunan LMN Flour Co. firmasından gerçekleştirilecektir. XYZ firması, söz konusu siparişe ilişkin belgeleri ABC firmasına vermiştir. ABC firması, LMN tesislerinden sevkiyatı teslim alırken, aracına yüklenen eşyanın konşimentosunu LMN firmasından ister ve içeriğini sipariş belgesiyle karşılaştırır. Yapılan kontrolde yüklenen bütün eşyanın sipariş edilen eşya ile aynı olduğu anlaşılır. Bu husus, XYZ firmasına bildirilir ve XYZ firması tarafından kayıtlara işlenir.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Sorunun sadece taşıyıcının sorumluluğundan olduğunun düşünülmesi,
- Kontrol sonuçlarının kayıt altına alınması ile ilgili bilgi verilmemesi.

SORU 16

Firmanızın alınan sipariş ile ilgili belgelerde yer alan bilgilere uygun olarak sevkiyat gerçekleştirdiğini/sevk ettiğini kontrol etmeye yönelik usulleri var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firma tarafından gönderilmesi öngörülen eşyadan başka bir eşyanın yüklenmesinin, taşınmasının vb.nin önlenmesi amaçlanmaktadır. Bu sayede, firmanın tesislerinden bilgisi dışında riskli bir eşyanın çıkmasının önlenmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Firma tarafından gönderilmesi öngörülen eşyanın firma tesisinden çıkmadan önceki bir aşamada (yükleme, sevk vb. aşamalardan herhangi birinde) sipariş bilgilerine uygun olarak yüklenip yüklenmediğinin kontrol edilmesi,
- Yapılan kontrollerin kaydının tutulması.

ÖRNEK

XYZ Gıda A.Ş. satışını yaptığı eşyayı alıcı LMN Flour Co. firmasına gönderecektir. Söz konusu sevkiyat nakliye firmasına teslim edilmeden önce, araca yüklenen eşyanın konşimentosunun içeriğinin, LMN firmasının gönderdiği sipariş belgesi ile aynı olduğu yapılan karşılaştırma sonucunda tespit edilir ve işlemlere devam edilir. Yapılan kontrolün sonucu XYZ firması tarafından kayıt altına alınır.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Kontrol sonuçlarının kayıt altına alınması ile ilgili bilgi verilmemesi.

SORU 17

Firmanız sonradan kontrole tabi tutuldu ise, sonradan kontrol raporunun tarih ve sayısını belirtiniz. Raporla tespit edilen aksaklıkları gidermek için gerekli önlemleri aldınız mı? Aldıysanız, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, gümrük idaresince yapılan sonradan kontrol sonrasında önerilerin yerine getirilip getirilmediğinin kontrol edilmesi amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Firmanın sonradan kontrol sonucu kendisine bildiren aksaklık varsa giderilmesi için personeline yazılı talimat verilmesi,
- Talimatta belirtilen hususların uygulaması için bir takvim belirlenip belirlenmesi,
- Bu aksaklıklara getirilen çözümlerin yerinde olup olmadığının yönetim düzeyinde kontrol edilmesi.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

-Sonradan kontrol geçiren firmaların Rapor sonucunda yer alan hususlara ilişkin aldıkları tedbirlere cevap metninde yer vermemesi.

DİKKAT!

Soruların "Uygulanamaz" olarak cevaplandırılabilmesi için firmanın kendi durumundan ötürü soruyu karşılayacak usul ve uygulamalara sahip olmasının imkânsız olması gerekir. Örneğin, üretim sürecine ilişkin sorular taşımacılar için, eşyaya ilişkin hizmet veriyorsanız şeklindeki sorular ithalatçılar için uygulanamaz niteliktedir.

SORU 18

Firmanız kayıtlarında genel kabul görmüş muhasebe ilkelerini fiilen uygulamakta mıdır? Uygulamaktaysa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmanın muhasebe kayıtlarının doğru, tutarlı ve yeknesak bir biçimde tutulması, bu sayede firma kayıtlarının sonradan sağlıklı biçimde incelenebilmesine uygun ortam sağlanması hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Muhasebe kayıtlarının yürürlükteki mevzuata uygun tutulması ve muhasebe ilkelerinin muhasebe kayıtlarında fiilen uygulanıyor olması beklenmektedir.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Yanıtta, sadece kayıtların mevzuata uygun olarak tutulduğunun belirtilmesi ve ayrıntı(örn. mevzuat açısından tutulması zorunlu defterlerin isimlerinin sayılmaması) verilmemesi.

DİKKAT!

Soru Formunun, firmanın farklı birimlerine dağıtılması ve alınan cevapların "kopyala-yapıştır" yöntemi ile bir araya getirilerek hazırlanması yanlıştır. Bunun yerine firmanın ilgili tüm birimlerinden yeterli sayıda personelinin katılımı ile, proje örgüsü ve mantığı çerçevesinde, bir proje lideri koordinasyonunda form hazırlanmalıdır.

SORU 19

Ticari eşyanızı veya hizmet sunduğunuz eşyayı var olan bütün ayırt edici özellikleri ile kayıt altına alacak usulleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, beyannamede bulunan eşya özelliklerine (GTİP, kap, kilo vb.) ek olarak firmanın eşyayı tanımlayan tüm bilgileri tereddüde mahal bırakmayacak şekilde ayrıntılı olarak kaydetmesi amaçlanmaktadır. Bu sayede işlemlerin sonradan incelenmesi gerektiğinde eşya hareketlerine ilişkin tüm aşamalara ulaşılabilmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Eşyanın varsa; markası, modeli, seri numarası, tipi, rengi, ölçüleri, cinsi, ağırlığı, parti numarası gibi özelliklerini detaylı olarak kaydetmesi (firmanın muhasebe kayıtları, muhasebe kayıtlarını destekleyici belgeler, muhasebe kayıtlarına yardımcı kayıtlar, stok takip programları, kendi iç işleyişinde tuttuğu kayıtlar vb. herhangi bir kayıta).

ÖRNEK

Üzerinde seri numarası olan bir barkodun eşyanın üzerinde yer alması, eşyanın üzerinde parti numarası, üretim tarihi ve saati, rengi, cinsi vb. ayırt edici bilgilerin yer alması.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- - Eşyanın kayıt altına alınan tüm özellikleri hakkında bilgi verilmeyerek bir takım özelliklerin sayılmasının ardından vb. vd. gibi ifadelere yer verilmesi.

SORU 20

Üretim sürecinde ilk maddelerin depodan çekilmesi, üretim sürecine sokulması, nihai ürünün ortaya çıkması, üretim sürecinde oluşan fire ve kayıplar ile nihai ürünün depoya alınması süreçlerinin kayda alınmasına ilişkin usulleriniz var mıdır? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, üretilecek eşyanın nihai ürün haline gelip depoya alınmasına kadar geçirdiği tüm süreçlerin kayıt altına alınması amaçlanmaktadır. Bu sayede üretilen eşyaya yabancı bir eşyanın karışmasının önlenmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Üretim girdi ve çıktılarının (fire ve kayıplar dahil) kayıt altına alınması,
- Üretim sürecinde kayıtların oluşturulmasından sorumlu personelin belirli olması,
- Üretim metotlarının belirli olması,
- Bu üretim metotlarının uygun şekilde yazılı kayda alınması,
- Üretim metotlarının düzenli olarak kontrol edilmesi.

ÖRNEK

Firma, X cinsli 5 birim, Y cinsli 8 birim hammadde cinsi eşyayı 3 numaralı üretim alanına almıştır. Üretim sonucunda elde edilen Z cinsi 1 birim eşya 1 Kasım 2016 tarihinde depoya alınmıştır. Yapılan kontrol sonucunda tespit edilen 0.4 birim X, 0.1 birim Y cinsi fire hurda deposuna aktarılmıştır. Tüm bu süreç kayıt altına alınmıştır.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Kayıt altına alınan tüm aşamalar hakkında bilgi verilmemesi.
- Fire ve kayıplar hakkında bilgi verilmesinin ihmal edilmesi.

NOT: Bu soru yalnızca üretim yapan firmalar tarafından cevaplanacak olup diğer firmalar için "Uygulanamaz" niteliktedir.

SORU 21

Nihai ürünün veya satışa hazır eşyanın tesis içindeki hareketlerini tarih ve saat bilgisi ile kayıt altına alan kurum içi düzenlemeleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, üretimden çıkmış veya stoktaki eşyanın tesis içindeki hareketlerinin ne zaman gerçekleştiğinin kayıt alınıp alınmadığının tespiti amaçlanmaktadır. Bu sayede üretilen eşyanın izlenebilirliğinin sağlanması hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Üretim bandından çıkan veya tesise tedarikçi tarafından hazır halde getirilen ürünün tesis içindeki hareketlerinin kayıt altına alınması,
- Hizmet sunulan (firmaya ait olmayan) eşyanın tesis içindeki hareketlerinin kayıt altına alınması,
- Bu kayıtların tarih ve saat bilgisini içermesi.

ÖRNEK

ABC Kuruyemiş A.Ş tarafından ikişer kiloluk paketler halinde üretilen kavrulmuş fındık cinsi eşya önce 1 Kasım 2016 saat 14:17'de dinlendirme deposuna nakledilir, burada bekleyen paketler 13 Kasım 2016 saat 09.45'te satış deposuna aktarılır. Satışı yapılan ürünler yüklenmeden önce nakliye ambarına 15 Kasım saat 15:33'te alınır ve aynı gün içinde buradan taşıma araçlarına saat 19.21'de yüklemesi tamamlanır.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Tesis içindeki hareketlerin nasıl kayıt altına alındığının anlatılmaması,
- Kayıt alma sorumluluğunun hangi departmanda bulunan hangi unvandaki personelde bulunduğu ile ilgili bilgi verilmemesi.

SORU 22

Eşyanın tedarikinde, satılmasında veya eşyaya hizmet verilmesinde siparişinden alıcıya teslimine kadar eşya ile ilgili tüm girdi ve çıktıların uğradığı noktaları tarih ve saat bilgisi ile kayıt altına alan ve bu kayıtlar arasında bağlantı kurulmasını sağlayan kurum içi düzenlemeleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu sorunun birinci kısmında, firma tarafından sipariş edilen eşyanın çıkış yerinden itibaren hangi süreçlerden geçtiği, hangi limanlarda durduğu ve hangi taşıma aracına yüklendiği gibi bilgilere, firma tarafından anlık olarak veya sonradan ulaşılması amaçlanmaktadır.

Bu sorunun ikinci kısmında, firmaya verilen siparişin kaydı, hammadde temini, üretim ve nakliyeden eşya alıcısına ulaşıncaya kadar hangi süreçlerden geçtiği, hangi limanlarda durduğu ve hangi taşıma aracına yüklendiği gibi bilgilere, firma tarafından anlık olarak veya sonradan ulaşılması amaçlanmaktadır.

Bu sayede işlemlerin sonradan incelenmesi gerektiğinde eşya hareketlerine ilişkin tüm aşamalara ulaşılabilmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Kayıtların; siparişin verilmesi/alınması, eşyanın teslim alınması, üzerinde üçüncü kişilerce yapılan hizmet, bu eşyadan üretilen yeni eşya, eşyanın taşınması, alıcıya teslim gibi tüm operasyonel işlemleri izlemeye olanak sağlayacak şekilde tutulması ve bu kayıtlara erişimin sağlanması,
- Kayıtların aşağıdaki aşamalar hakkında bilgileri içermesi (Audit Trail/Denetim İzi):

- Alımlar ve alım siparişleri
- Satışlar ve satış siparişleri
- Müşteri, tedarikçi listesi
- Depolama
- Üretim
- Gümrük beyanları ve belgeleri
- Kargolama

SORU 22

Eşyanın tedarikinde, satılmasında veya eşyaya hizmet verilmesinde siparişinden alıcıya teslimine kadar eşya ile ilgili tüm girdi ve çıktıların uğradığı noktaları tarih ve saat bilgisi ile kayıt altına alan ve bu kayıtlar arasında bağlantı kurulmasını sağlayan kurum içi düzenlemeleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

ÖRNEK

Aşağıdaki tablo ihracat süreciyle ilgili olup, ithalat ve ihracat süreçleri için aşağıdaki sistematığe benzer bir uygulamanın firmada bulunması beklenmektedir. Soru yanıtlanırken sadece örnek verilerek tablo sunulmamalı (sistematığın tablo şeklinde olması şart değildir), süreç ayrıntılı olarak tarif edilmelidir.

İşlem sırası	Tarih-Saat	Kullanıcı	Aksiyon	Açıklama
1	01.11.2016 14:45	A kişisi	Satış siparişi oluşturma	
2	01.11.2016 15:52	B kişisi	Ödeme teyidi	XYZ Bank Maslak Şb. Hsp No: 12345
3	01.11.2016 17:13	C kişisi	Hammadde alım siparişi	
4	02.11.2016 10:51	D kişisi	Üretim emri	
5	02.11.2016 12:48	E kişisi	Üretim başlangıcı	
6	04.11.2016 11:37	E kişisi	Üretim bitişi	Kalite Kontrol: OK
7	05.11.2016 13:24	E kişisi	Ana depoya nakil	
8	06.11.2016 13:24	F kişisi	Nakliye ambarına nakil	
9	06.11.2016 15:06	G kişisi	Yükleme listesi oluşturma	
10	07.11.2016 10:26	G kişisi	Yükleme emri	
11	07.11.2016 17:18	G kişisi	Yükleme tamamlandı	
12	07.11.2016 17:35	H kişisi	Araç çıkış izni	34 ABC 00
13	08.11.2016 10:27	J kişisi	Gümrükleme	Çeşme Limanı
14	08.11.2016 15:20	J kişisi	Gemiye yükleme	DEF Shipping Line Dsrt.Rose
15	05.12.2016 15:20	J kişisi	Variş limanı tahliye	Singapur
16	05.12.2016 15:20	J kişisi	Rıhtımda teslim	

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Sorunun gelen ve giden eşya olmak üzere iki aşamadan oluştuğunun göz ardı edilmesi,
- Eşyanın geçirdiği tüm aşamaların takibi hakkında bilgi verilmemesi.

SORU 23

Finansal hesaplar ile eşyaya ve verilen hizmete ilişkin kayıtlarınız arasında bağlantı kurulabilmekte midir? Kurulabilmekteyse, nasıl kurulduğuna ilişkin bilgi veriniz.

AMAÇ

Bu soruda, muhasebe kayıtlarına ek olarak, eşya hareketlerine ilişkin ödemelerin de ayrıntılı olarak kayıt altına alan ve fatura vb. belgelerle dış ticarete ilişkin tüm işlemler arasında doğrudan bağlantı kurulmasını sağlayacak bir sistemin olup olmadığının tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Bu sayede eşya hareketleri ile para hareketleri arasında bağlantı kurularak herhangi bir kaçağın önlenmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Eşyanın gümrük kıymetine dahil olan bütün giderler ile eşyaya ait beyanname arasında bağlantı kurulabilmesi (örn. eşya nedeniyle oluşan demoraj masrafının faturasının hangi beyannamelerle ilişkili olduğunun kayıtlara geçirilmesi vb.),
- Toplu ödemelerde, ödemenin hangi beyannameyle ve hangi eşyayla veya hangi hizmetle ilişkili olduğunu saptayacak usulün bulunması,
- Banka hesaplarındaki ilgili hareketlerin; banka nezdinde tutulan hesap özeti veya benzeri işlem açıklamalarında belirtilen bilgiler ile ya da firmanın kendi bünyesinde tuttuğu kayıtlar kullanılarak eşyaya ve verilen hizmete ilişkin işlemler ile örtüştürülebilmesi ve bunu sağlayan yazılı bir sistematüğün bulunması,
- Nakit ödeme yöntemi kullanılıyor ise, ilgili ödemelerin firma tarafından tutulacak kayıtlar yoluyla eşyaya ve verilen hizmete ilişkin işlemler ile örtüştürülebilmesi ve bunu sağlayan yazılı bir sistematüğün bulunması.

ÖRNEK

Finansal hareketler aşağıdaki sistematüğe benzer şekilde kayıt altına alınmalıdır.

Tutar	Giriş/Çıkış	Türü	Banka Adı/Makbuz No	Açıklama
100.000USD	Giriş	Banka	ABC Bank Gayrettepe Şube USD Hesap	16061600EX123456 No.lu Beyannameye ait faturanın tümü
56.000EUR	Çıkış	Banka	ABC Bank Gayrettepe Şube EUR Hesap	16061600IM123456 No.lu Beyanname faturanın kısmi ödemesi
80.000TL	Çıkış	Nakit	Makbuz No:98765432	XYZ A.Ş tarafından Şubat 2016 dönemi için firmamıza kesilen 8 adet fatura toplamı

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Yapılıyorsa, toplu ödemeler hakkında bilgi verilmemesi,
- Sorunun sadece muhasebe kayıtları kapsamında düşünülmesi,
- Bağlantının nasıl kurulduğunun açıkça belirtilmemesi.

SORU 24

Kayıtlarınızı kâğıt ortamında tutuyorsanız, gümrük idaresinin, inceleme için firmanıza geldiğinde, kayıtlara ulaşabilmesi için şirket içi altyapınız var mıdır? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, kâğıt ortamında tutulan belgelere, inceleme yapacak kişinin kolay bir şekilde erişmesini sağlayacak bir sistematığın bulunması amaçlanmaktadır. Bu sayede işlemlerin sonradan incelenmesi gerektiğinde gümrük kontrolleri için gerek duyulan uygun ortamın sağlanması hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- İnceleme ile görevli kişinin, kayıtların tutulduğu yere erişiminin sağlanmasına ilişkin usulünün olması,
- Kayıtların tutulduğu yer ile ilgili sorumlu personelin ve bu kişinin iletişim bilgilerinin belirli olması.

ÖRNEK

Konuya ilişkin talimatta, arşivden belge almak için A kişisiyle irtibata geçileceği, talep edilen dosyaların bu kişi tarafından arşivden alınacağı, arşiv defterine kaydedildikten sonra inceleme ile görevli kişiye teslim edileceği, inceleme ile görevli kişinin dosyalarla işi bittikten sonra dosyaları A kişisine geri vereceği vb. açıklamalara yer verilmesi.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Arşiv odasının güvenliğine ilişkin bilgi verilmesi.
- Sorunun sadece sonradan kontrol kapsamında yapılan kontroller esas alınarak cevaplanması.

OLUMSUZ ÖRNEK: Firmanın arşivinin -3. bodrum katta havalandırmaz bir ortamda bulunması, düzenli kontrol yapılmadığı için ışıklarının bir bölümünün çalışmaması, temizlik yapılmadığı için nefes almayı zorlaştıracak düzeyde tozlu olması sebebiyle inceleme yapacak kişinin içeri girip arşive sağlıklı bir şekilde ulaşamaması.

SORU 25

Kayıtlarınızı elektronik ortamda tutuyorsanız, gümrük idaresinin inceleme için firmanıza geldiğinde, kayıtlara ulaşabilmesi için şirket içi altyapınız var mıdır? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, elektronik ortamda tutulan belgelere, inceleme yapacak kişinin kolay bir şekilde erişmesini sağlayacak bir sistematığın bulunması amaçlanmaktadır. Bu sayede işlemlerin sonradan incelenmesi gerektiğinde gümrük kontrolleri için gerek duyulan uygun ortamın sağlanması hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Kayıtların tutulduğu sistem ile ilgili sorumlu personelin ve bu kişinin iletişim bilgilerinin belirli olmasını sağlayacak bir usulün bulunması,
- İnceleme ile görevli kişinin denetimi sırasında istediği zaman uygun yollarla sisteme erişip her türlü incelemeyi yapabilmesi,
- İnceleme ile görevli kişinin talebi halinde kendisine yardımcı olacak personelin temin edilmesi konusunda usuller olması.

ÖRNEK

İncelemeye gelen kişiye, sistem yetkilendirmelerinden sorumlu personel A kişisi tarafından kullanıcı adı ve şifre verilir ya da B kişisi incelemeye gelen kişiye refakat eder, B kişinin şifresi ile sisteme girilir böylece inceleme görevlisi elektronik ortamda tutulan kayıtlara erişimi sağlar.

DİKKAT!

Yazılı usul, konu ile ilgili kişilere bildirilmiş; yazılı talimat, elektronik posta, kurum içi sirküler, sözleşme, rehber, kitapçık gibi ilgili kişilerin yapması gereken işlemleri ve sorumluluklarını gösteren yazılı kaynakları ifade eder.

SORU 26

Eğer kayıtlarınızı hem kâğıt hem elektronik ortamda aynı anda tutuyorsanız, kâğıt ortamında ve elektronik ortamda tutulan kayıtlar arasında bağlantı kurulabilmekte midir? Kurulabilmekteyse, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, kâğıt ortamında tutulan bir belgenin elektronik ortamdaki kaydına veya elektronik ortamdaki bir kayıttan kâğıt halindeki belgeye kolayca ulaşılabilmesini sağlayan bir sistematüğün bulunması ve bu sayede işlemlerin sonradan incelenmesi gerektiğinde gümrük kontrollerinin sağlıklı ve etkin bir şekilde yapılabilmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Kağıt ortamında tutulan kayıtlarda belgelerin üzerinde bilgisayar kayıtlarına ulaşmaya imkan sağlayan sayı, seri numarası, barkod, kare kod vb. tanımlama işaretinin olması,
- Elektronik ortamda tutulan kayıtlarda kâğıt ortamındaki belgelere ulaşmaya imkan sağlayan sayı, seri numarası, barkod, kare kod vb. tanımlama işaretinin olması.

ÖRNEK 1

2016IHR123 numarası ile elektronik ortamda arama yapıldığında kağıt ortamında tutulan 2016IHR123 numaralı dosya içinde yer alan 06161600EX123456 sayılı beyanname ve eklerine ulaşılır.

ÖRNEK 2

Hakkında disiplin cezası verilen personele ait sicil numarası olan 123456 ile elektronik ortamda yapılan arama sonucunda ilgili cezanın kâğıt ortamında tutulan arşivde POD123 numaralı dosyada yer aldığı görülerek anılan belgenin aslına ulaşılmıştır.

SORU 27

Kayıtlarınızın inceleme ile görevli kişi tarafından makul bir süre içerisinde kavranıp incelenmesi ve kontrol edilmesini sağlayan sistematığınız var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, belgelerin kolay incelemeyi sağlayacak standartlarda ve düzende dosyalanmaları/kaydedilmeleri amaçlanmaktadır. Bu sayede gümrük kontrolleri için gerek duyulan uygun ortamın sağlanması hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Kayıtların içinde ilgisiz ve gereksiz unsurların yer almaması,
- Kronolojik sıralamanın takip edilmesi,
- Kâğıt ortamında tutulan dosyaların fihristinin olması,
- Bilgisayar ortamında tutulan kayıtlar için arama fonksiyonu olması,
- Hangi belgenin hangi sistem veya yerde olduğunun sorumlular tarafından bilinmesi.

ÖRNEK 1

2014 yılına ait alınan faturalar gün/ay/yıl sıralamasına göre tasniflenir. Her işleme ait fatura, fihriste tarih sırasına göre kaydedilir ve numaralandırılır.

ÖRNEK 2

Elektronik ortamda alınan sipariş emirleri DBD programında saklanır ve programın arama fonksiyonu ile sıra numarası veya ilgili diğer belgelerin referans numaraları ile istenen sipariş emrine ulaşmak mümkündür.

SORU 28

Kuruluşunuzda yapılacak incelemeler için inceleme ile görevli kişinin, incelemenin gerektirdiği tüm fiziki alanlara ulaşabilmesi ve uygun ortamda çalışması için gerekli altyapı ve olanaklar (örn. oda, internet bağlantısı, telefon, irtibat görevlisi vb.) mevcut mudur? Bu altyapı ve olanakları açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, inceleme yapacak görevlinin, inceleme gerektirebilecek tüm alanlara (depolama alanı, yükleme/boşaltma alanı vb.) ulaşabilmesinin mümkün olması ve inceleme sürecinde kendisine uygun bir çalışma ortamının sağlanması amaçlanmaktadır. Bu sayede gümrük kontrolleri için gerek duyulan uygun ortamın sağlanması hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- İnceleme ile görevli kişiye yeterli havalandırma, aydınlatma ve iletişim imkânlarına sahip konsantrasyonu dağıtmayacak uygun bir yer tahsis edilmesi konusunda usuller olması,
- Sorumluların inceleme ile görevli kişi ile devamlı iletişim içerisinde olması konusunda sistematik olması,
- İnceleme ile görevli kişinin incelemenin gerektirdiği her alana ulaşabilmesini sağlayacak usullerin bulunması.

ÖRNEK

İnceleme ile görevli kişi, firmanın depolama alanına giriş yapmak istediğinde, giriş kapısında turnike varsa kendisine yetkili kart tanımlanır, turnike yoksa yanına refakatçi verilir.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Sorunun cevaplanmasında, sadece inceleme görevlisine sağlanacak koşullardan bahsedilmekte, inceleme gerektirecek alanlara nasıl giriş yapacağına ilişkin bilgi verilmesi ihmal edilmektedir.

SORU 29

Serbest dolaşımda olan eşya ile serbest dolaşımda olmayan eşyanın hareketlerinin kayıtlarınız üzerinden birbirinden kolayca ayırt edilebilmesini sağlayan düzenlemeleriniz mevcut mudur? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, serbest dolaşımda olmayan eşyanın yalnızca kayıtlar üzerinden ayırt edilebilir olması amaçlanmaktadır. Bu sayede serbest dolaşımda olan ve olmayan eşya kayıtlarının karışmasının önlenmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Serbest dolaşımda olmayan eşyayı lojistik kayıtlarına (örn. stok ve depolama kayıtları, taşıma kayıtları, muhasebeleştirmede kullanılan kayıtlar vb.) alırken, ayırt edici işaret, seri numarası, barkod, kare ikod vb. unsurların kullanılması,
- Lojistik kayıtlarında serbest dolaşımda olmayan eşyanın ayırt edilebilmesi için gerekli tedbirlerin alınmış olması (örn. serbest dolaşımda olmayan eşya ile ilgili kayıtların ayrı bir hesapta tutulması, serbest dolaşımda olmayan eşyanın kayıtlarının kolayca fark edilecek numara veya renk gibi unsurlar içermesi, vb.),
- Serbest dolaşımda olan ve olmayan eşyanın kayıtlarda birbirine karışmasını engelleyecek önlemlerin alınmasına yönelik sistematik bulunması.

ÖRNEK

XYZ Tekstil A.Ş. gömlek üretiminde kullandığı bir kumaşı Dâhilde İşleme Rejimi kapsamında, gömlek üretiminde kullanacağı makineyi de Geçici İthalat Rejimi çerçevesinde yurda getirmiştir. Kumaş ve makineyi SDD (serbest dolaşımda değil) koduyla sisteme kaydeden firma, böylece, serbest dolaşımda olan eşyadan ayırt edilebilmesi sağlamıştır.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Sorunun cevabında sıklıkla serbest dolaşımda olan/olmayan eşyanın fiziken ayrımının olup olmadığı anlatılmaktadır. Cevapta anlatılması beklenen sadece kayıtlardaki ayrımın olup olmadığıdır.

SORU 30

Firmanızın ilgili birimlerinde gümrük ve dış ticaret mevzuatına ilişkin işlemlerin düzgün uygulanmasını temin etmek üzere; tespit usulleri, yönetim birimlerine bildirim ile uygunsuzlukları ve usulsüzlükleri gidermeye yönelik iç kontrol sistemleri uygulamakta mısınız? Uygulamaktaysanız, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, bir firmanın cari işini yaparken o işin doğru yapılmasını ve sürecin sorunsuz gitmesini sağlayacak çeşitli kontrol mekanizmalarının bulunması amaçlanmaktadır. Bu sayede gümrük ve dış ticaret işlemlerinde usulsüzlüklerin yaşanmaması ve yasadışı faaliyetlerin ortaya çıkmamasının sağlanması hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- İşlemlerin yapılaş sistematiği içinde otokontrolünü sağlayan karşılaştırma mekanizmalarının bulunması,
- Gümrük ve dış ticaret işlemlerinde belli bir sistematik veya sondaj usulü ile firmanın kendisini denetleyebilmesi için usullerin bulunması,
- Personelin herhangi bir talimat almadan tesadüfen veya kendi inisiyatifi ile tespit ettiği usulsüzlükleri, kimliğini ifşa etmeden yönetime bildirmesi için bir sistematiğin bulunması,
- Tespit edilen hususların kayıt altına alınması için usuller bulunması,
- Her iki şekilde yönetime intikal eden sorunların en hızlı şekilde değerlendirilip karara varılması ve varsa yapılacak işlemin nasıl belirleneceğine dair usullerin bulunması,
- Varılan karar ve varsa yapılacak işlem hakkında, bildirim sahibinin kimlik bilgileri ifşa edilmeden bilgilendirilmesine ilişkin usullerin bulunması,
- Söz konusu usulsüzlüklerin ortaya çıkmasını engellemeyi amaçlayan bir iç kontrol sistemine sahip olunması.

ÖRNEK

Dış ticaret departmanında görevli B kişisi, A cinsi 10 kap eşyanın yüklenmesi için Stok Çıkış Kaydı oluştururken stokta 5 kap A eşyası bulunduğu için sistem uyarı verir. Kap adedini düzelttikten sonra B kişisi bununla ilgili beyannameyi doldurur ve beyanname tescil almadan beyannamenin taslağını müdürüne onaylatır. Yüklemeden sorumlu kişi yükleme listesiyle yüklenen eşyayı bir checklist üzerinden kontrol eder.

SORU 31

Eşya hareketlerine ilişkin idari yapılanmanın ve yapılan kontrollerin uygulamasını denetlemeye yönelik usul veya mekanizmalarınız var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmanın kendi içindeki bir birim tarafından veya dışarıdan hizmet alımı yoluyla, eşya hareketleri ile ilgili gerçekleştirilmiş işlemlerin geriye dönük olarak doğru yapıp yapılmadıklarının denetlenmesi amaçlanmaktadır. Bu sayede yaşanan usulsüzlüklerin firma içerisinde tespit edilmesi ile usulsüzlüklere karşı gerekli önlemlerin alınması ve firmanın risklerini en aza indirmesinin sağlanması hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Eşya hareketlerine ilişkin geliştirilmiş idari yapılanmanın kontrolüne yönelik iç usullerin bulunması,
- İşlemlerin kontrol edilmesi veya iç kontrolün doğru yapıp yapılmadığının kontrol edilmesi,
- Eşya hareketlerine ilişkin geliştirilmiş idari yapılanmanın kontrolüne yönelik iç usullerin değerlendirilmesinin üst birimler tarafından yapılıyor olması,
- İç denetim sonucunda elde edilen değerlendirmelerin ve hazırlanan raporun ilgili idari birimin üst yönetimine aktarması ve bunun sonucunda gerekli aksiyonların alınması.

ÖRNEK

XYZ Firması tarafından yıllık olarak ABC Firması'ndan iç denetim hizmeti alınır. (Kendi iç denetim birimi de olabilir.) Yıllık yapılan denetim faaliyeti sonucunda oluşturulan rapor üst yönetime sunulur, yapılması gereken faaliyetler takvime bağlanarak gerekli önlemler alınır.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- 30. soru ve 31. sorunun birbiri ile karıştırılması,
- 30. soruda iç denetim süreçlerinin, 31. soruda da iç kontrol süreçlerinin anlatılması.

SORU 32

Tespit edilen uygunsuzluk ve usulsüzlüklerin tekerrürünün önlenmesi amacıyla kurum içi düzenlemelerde gerekli iyileştirmelerin yapılması hususunda yeterli usulleriniz mevcut mudur? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, eşya hareketleri ile ilgili operasyonel süreç devam ederken veya geriye dönük olarak yapılan kontrollerde tespit edilen uygunsuzluk ve usulsüzlüklerin bir daha yaşanmaması için firma tarafından gerekli önlemlerin alınması amaçlanmaktadır. Bu sayede usulsüzlüklerin yaşanmaması ve yasadışı faaliyetlerin ortaya çıkmamasının sağlanması hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- İç kontrol ve iç denetim sonucunda ortaya çıkan değerlendirme sonuçlarına göre işlem süreçlerine ilişkin yeni prosedürlerin geliştirilmesi,
- Mevcut prosedürlerin gözden geçirilerek tespit edilen eksik unsurların giderilmesi ve sistematiğin iyileştirilmesine yönelik usullerin bulunması,
- Söz konusu usulsüzlüklerin tekerrürünü engellemeyi amaçlayan bir sisteme sahip olunması,

ÖRNEK

XYZ Firmasında iç denetçi yaptığı denetim sonucunda firmanın hep aynı taksi durağından hizmet aldığını tespit etmiştir. Söz konusu uygulamanın haksız kazanç elde edilmesi şeklinde bir usulsüzlüğe yol açabileceği değerlendirilmiştir. Yapılan nihai değerlendirme sonucu oluşturulan Düzenleyici Önleyici Faaliyet Prosedürüne göre şirkete belirli mesafe içerisindeki tüm taksi duraklarından dönüşümlü olarak taksi çağırılması uygulamasına geçilmiştir.

SORU 33 Firmanız, gümrük işlemlerini daha düzgün ve daha uyumlu yapmasını temin edecek belli bir sistematik veya iş planı uygulamakta mıdır? Uygulamaktaysa, sistematığınızı ve iş planınızı nasıl oluşturduğunuzu açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmanın, gümrük ve dış ticaret mevzuatına uyum konusunda kendini geliştirmesi için planının olması, bu planın uygulanması ve değişen koşullara göre bu planın revize edilmesi beklenilmekte olup bu sayede yapılan işlerdeki riskin minimuma düşürülmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Firmanın gümrük ve dış ticaret mevzuatına uyum konusunda kendisini geliştirmek ve eksikliklerini gidermek üzere, gelecekte yapmayı tasarladıklarına ilişkin olarak düzenli bir şekilde plan yapması ve bu yönde usullerinin olması.
- Bu planda yer alan unsurların ölçülebilir ve gerçekleşme zamanının belirli olması ve periyodik olarak gözden geçirilmesi,
- Hazırlanan planların tüm personele duyurulması.

ÖRNEK

XYZ Firması 2015 yılı içerisinde geçirmiş olduğu iç denetim sonucunda yıllık olarak aldığı düşük tutardaki ceza sayısının fazla olduğunu tespit etmiştir. Bu cezaların genellikle dış ticaret departmanında çalışan personelden kaynaklandığının farkına varmıştır. Bunun için personele 2016 yılı içerisinde üç aylık periyotlarla eğitim verilmesi ile ilgili iş planı hazırlamıştır. Bu planın 2016 yılının ilk haftasında ilgili personele bildirilmesi öngörülmüştür.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Eğitim veriliyor olması halinde eğitimin hangi sıklıkta verildiğinin belirtilmemesi bunun yerine genel ifadeler kullanılması.

SORU 34

Çalışanlarınızın veya birimlerinizin, gerçekleştirdikleri işlemlerin ve sonuçlarının dönemsel olarak üst yönetiminize bildirilmesi ile mevzuata uygun işlem yapılmasının teşvik edilmesi yönünde düzenleme ve usulleriniz mevcut mudur? Mevcutsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmanın üst yönetimine, gerçekleştirilen işlemler, karşılan uygunsuzluklar ve alınan önlemler hakkında periyodik olarak bilgi verilerek firmanın çalışanlarının veya temsilcilerinin etik kurallara ve mevzuata uygun şekilde işlem yapmalarının teşvik edilmesi amaçlanmaktadır. Bu sayede usulsüzlüklerin yaşanmaması ve yasadışı faaliyetlerin önlenmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Operasyonel birimlerin gerçekleştirdikleri işlemlerin ayrıntılı dökümlerinin firma yönetim kuruluna veya yönetim kurulu görevi gören organına dönemsel olarak bir rapor halinde sunulması ve bu raporun kayıtlara alınması,
- Uyulması gereken etik kuralları gösteren bir belgenin yönetim kurulu tarafından onaylanarak tüm çalışanlar ile gümrük ve dış ticaret konusunda hizmet alınan taraflara tebliğ edilmesi.

ÖRNEK

Dış ticaret departmanı müdürü, aylık olarak gerçekleştirilen gümrük işlemlerinin sayısı, türü, değeri vb. ile bu işlemler dolayısıyla alınan cezalar hakkında rapor hazırlayarak yönetim kuruluna sunar.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Sadece etik kurallarına uygunluk ile ilgili yapılan işlemler konusunda bilgi verilmesi, sorunun ilk kısmında yer alan gerçekleştirilen işlemlerin ve sonuçlarının dönemsel olarak firma üst yönetimine bildirilmesi konusunda cevap verilmesinin ihmal edilmesi.

SORU 35

Terörizm, kaçakçılık, insan kaçakçılığı, organize suç ve diğer güvenlik ihlallerini arttırabilecek durumları tespit etmek, bunlara ilişkin risk analizi yapmak ve bu gibi durumlardan kaçınmak üzere düzenlemeleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmanın eşyasının kendine özgü durumu itibariyle emniyet ve güvenliğe ilişkin karşılaşılabileceği risklere yönelik farkındalığının olması ve buna ilişkin tedbirlerin alınması amaçlanmaktadır. Bu sayede usulsüzlüklerin yaşanmaması ve yasadışı faaliyetlerin önlenmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Firmanın faaliyet gösterdiği sektör itibariyle terörizm, kaçakçılık, insan kaçakçılığı, organize suç ve diğer güvenlik ihlalleri ile ilgili risk değerlendirmesi yapması hususunda usullerinin bulunması,
- Yapılan risk değerlendirmesi sonuçlarının bir plan dâhilinde somut kontrol tedbirlerine dönüştürülmesi,
- İlgili kamu kurumlarından veya varsa özel şirketlerden konu ile ilgili danışmanlık ve eğitim hizmeti alınması.

ÖRNEK

ABC Lastik A.Ş., kamyon lastiklerini üst üste istifleyerek taşımaktayken bir sevkiyatta lastiklerin içine kaçak insan girdiğini tespit etmiştir. Bununla ilgili yapılan risk değerlendirmesi sonucunda lastiklerin çapraz istiflenmesine karar verilmiştir.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Tesisin nasıl korunduğu ile ilgili bilgi verilmesi,
- Soruda yer alan tehditlere ilişkin yapılan risk analizi hakkında bilgi verilmemesi.

SORU 36

Kriz yönetimi, iş idaresinin devamlılığı ve güvenliğin yeniden tesisi konularında düzenlemeleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, herhangi bir kriz anında (yangın, sel vb.) tesis eşyanın ve eşyaya ilişkin kayıtların güvenliğinin sağlanması ve bu tarz durumlara karşı hazırlıklı olup olunmadığının tespiti amaçlanmaktadır. Bu sayede usulsüzlüklerin yaşanmaması ve yasadışı faaliyetlerin önlenmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Eşyayı etkileyecek durumlara ilişkin olarak,
 - Yangın, Su baskını, Doğal afet, Elektrik kesintisi, Grev vb. durumlarda, firmanın yürüttüğü işlemlerin emniyet, güvenlik ve vergi sorumluluklarına zarar vermeyecek asgari seviyede yürütülebilmesi için tasarlanmış bir kriz yönetimi stratejisine sahip olması,
 - İşe alınan personele kriz yönetimi stratejisi ile ilgili kapsamlı eğitim verilmesi,
 - Tüm personelin bu çerçevedeki bilgilerini taze ve güncel tutmaları için düzenli aralıklarla ara eğitimler verilmesi,

ÖRNEK

ABC Firması nakledilecek eşya tesisine gelmeden önce nakliyeciden firmadan eşyanın ön bilgisini almaktadır. Eşyayı taşıyan taşıt geldiğinde, elektronik sistemden yaptığı kontrol sonucunda taşıtın girişine onay vermektedir. 12 Ekim 2016 saat 14:35'deki sevkiyat sırasında elektrik kesildiği için, taşıt giriş bilgilerini kağıt ortamında kontrol eder ve konuya ilişkin tutanak tutar. 13 Ekim 2016 saat 03:45'de elektrik kesintisi sona erer. İş İdaresinin Devamlılığı Planı'na göre elektrik kesintisi sırasında kağıt ortamında yaptığı işlemi elektrik geldikten sonra 6 saat içinde doğruluğunu kontrol eder ve sisteme kaydeder.

SORU 37

Firmanızda, ticaretini yaptığınız eşyanın gümrük kıymetinin belirlenmesi veya hizmet verdiğiniz eşyanın belirlenen kıymetinin doğruluğunun teyit edilmesine yönelik ne gibi önlemler almaktasınız? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmanın, ticareti yapılan eşyanın kendisi veya ilgili üçüncü kişiler tarafından belirlenen gümrük kıymetinin doğruluğunun teyit etmesine ilişkin usullerinin olması amaçlanmaktadır. Bu sayede eşya ile ilgili gümrük yükümlülüğünün doğru biçimde yerine getirilmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Kıymetin doğruluğunun teyidine ilişkin bir usulün var olması,
- Mevzuat değişikliklerinin ilgili personele düzenli olarak duyurulması,
- İlgili personele düzenli aralıklarla eğitim verilmesi,
- Konu ile ilgili talimatnameler yayınlanması ve düzenli olarak güncellenmesi,
- Belirlenen gümrük kıymetlerinin doğruluğunun ikinci bir aşamada kontrol edilmesi ve buna yönelik bir sistematığın bulunması.

ÖRNEK

Firma, gümrüğe beyan edilecek eşyanın kıymetini belirlerken satış fiyatı ile alıcı-satıcı arasındaki ilişki, eşya ile ilgili daha değişik zamanlarda yapılan ödemeler (royalti vb.), komisyon, tellaliye, yurt içi taşıma masrafları, elleçleme giderleri gibi unsurlar gözeterek kıymeti belirler ya da gümrük müşavirinin bu hususları dâhil ederek kıymeti belirleyip belirlemediğini kontrol eder.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Firmaların kıymetin gümrük müşaviri tarafından belirlendiğini, bu nedenle sorumluluğun kendilerinde olmadığını beyan etmeleri.

SORU 38

Firmanızda, ticaretini yaptığınız eşyanın menşeyinin belirlenmesi veya hizmet verdiğiniz eşyanın belirtilen menşeyinin doğruluğunun teyit edilmesine yönelik ne gibi önlemler almaktasınız? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmanın, ticareti yapılan eşyanın kendisi veya ilgili üçüncü kişiler tarafından belirlenen menşeyinin doğruluğunu teyit etmesine ilişkin usullerinin olması amaçlanmaktadır. Bu sayede eşya ile ilgili gümrük yükümlülüğünün doğru biçimde yerine getirilmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Menşeyinin doğruluğunun teyidine ilişkin bir usulün var olması,
- Mevzuat değişikliklerinin ilgili personele düzenli olarak duyurulması,
- İlgili personele düzenli aralıklarla eğitim verilmesi,
- Konu ile ilgili talimatnameler yayınlanması ve düzenli olarak güncellenmesi,
- Menşe ispat belgelerinin doğruluğunun kontrol edilmesi ve buna ilişkin sistematüğün bulunması,

ÖRNEK

Firma, gümrüğe beyan edilecek eşyanın menşeyini belirlerken; varsa eşyanın, ambalajının veya bileşenlerinin üzerinde yer alan ve üretim ülkesini gösteren ibareyi, eşyanın geldiği ülkeyi, menşeyi saptırılması ile kaçınılabilecek dış ticaret önlemleri ve ek mali yükümlülükler (anti damping, koruma-gözetim vb.) bulunup bulunmadığını, Gümrük Yönetmeliğinin 4.,5. ve 6. eklerinde belirtilen hususları veya varsa STA kurallarını dikkate alarak beyan eder ya da gümrük müşavirinin bu hususları gözeterek menşeyi belirleyip belirlemediğini kontrol eder.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Firmaların eşyanın menşeyinin gümrük müşaviri tarafından belirlendiğini, bu nedenle sorumluluğun kendilerinde olmadığını beyan etmeleri.

SORU 39

Firmanızda, ticaretini yaptığınız eşya ile ilgili tarife sınıflandırması veya hizmet verdiğiniz eşyanın tarife sınıflandırmasının doğruluğunun teyit edilmesine yönelik ne gibi önlemler almaktasınız? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmanın, ticareti yapılan eşyanın kendisi veya ilgili üçüncü kişiler tarafından belirlenen tarifesinin doğruluğunu teyit etmesine ilişkin usullerinin olması amaçlanmaktadır. Bu sayede eşya ile ilgili gümrük yükümlülüğünün doğru biçimde yerine getirilmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Tarifenin doğruluğunun teyidine ilişkin bir usulün var olması,
- Mevzuat değişikliklerinin yanında, yeni yayınlanan tarife cetveli, ithalat rejim kararı ve ekleri, tarife izahnamesi ve alfabetik eşya fihristinin ilgili personele düzenli olarak duyurulması ve temin edilmesi,
- İlgili personele düzenli aralıklarla eğitim verilmesi,
- Konu ile ilgili talimatnamelerin yayınlanması ve düzenli olarak güncellenmesi,
- Ticareti yapılan eşya için belirlenen tarifelerin belli aralıklarla hatalara ve mevzuat değişikliklerine ilişkin kontrol edilmesi,
- Alınan bağlayıcı tarife bilgilerinin geçerlilik süresinin takip edilmesi,

ÖRNEK

Firma, eşyanın tarifesini belirlerken Türk Gümrük Tarife Cetveli Tarife Genel Yorum Kuralları çerçevesinde cetvelde yer alan hususlara, fasıl ve bölüm notlarına, tarife izahnamesine ve Bağlayıcı Tarife Bilgisi veri tabanına uygun olarak hareket eder ya da gümrük müşavirinin bu hususları gözeterek eşyanın tarifesini belirleyip belirlemediğini kontrol eder.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Firmaların eşyanın tarifesinin gümrük müşaviri tarafından belirlendiğini, bu nedenle sorumluluğun kendilerinde olmadığını beyan etmeleri.

SORU 40

Gümrük idaresine verilen beyanların ve diğer belgelerin doğru ve tam olması ile değiştirilmesi, kaybolması, kasten yanlış girilmesinin önlenmesi ve denetime uygun olmasını temin etmek amacıyla, gümrük müşavirleri ve benzeri aracılarda hazırlananlar da dahil olmak üzere, sunulan bilgilerin kontrolüne ilişkin uyguladığınız usuller var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmanın üçüncü kişilere devretmiş olduğu veya kendi personeline gerçekleştirilen gümrük işlemlerine ilişkin süreklilik arz eden bir kontrol mekanizmasının olması amaçlanmaktadır. Bu sayede eşya ile ilgili gümrük yükümlülüğünün doğru biçimde yerine getirilmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Doğrudan veya dolaylı temsil yoluyla firmanın gümrük işlemlerini yürüten kişilerce sunulan beyanların ve diğer belgelerin doğru, okunaklı ve anlaşılır olmasının düzenli olarak veya sondaj usulü ile farklı bir personel tarafından kontrol edilmesi,
- Firmanın hizmet aldığı üçüncü taraflarca (taşıma, acenta, konsinyatör vb.) sunulan beyanların ve diğer belgelerin doğru, okunaklı ve anlaşılır olmasının düzenli olarak veya sondaj usulü ile farklı bir personel tarafından kontrol edilmesi,

ÖRNEK

XYZ Firması, GR Gümrük Müşavirliği Ltd. Şti'den müşavirlik hizmeti almaktadır. Müşavir firma tarafından yapılan işlemler XYZ Firması tarafından 2 aylık periyotlarla düzenli olarak kontrol edilmektedir.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Gümrük müşavirinin yaptığı işlemlerin firma tarafından kontrol edilme usullerine ilişkin bilgi verilmemesi.

SORU 41

Firmanız, işlemlerinde tedarik zinciri güvenliği ve gümrük işlemleri hususlarında bilgi ve tecrübe sahibi tüzel kişilerden düzenli olarak danışmanlık hizmeti almakta veya bünyesinde bu nitelikleri haiz kişiler istihdam etmekte midir? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmanın, tedarik zinciri güvenliği ve gümrük işlemleri konularında bilgili ve tecrübeli kişiler çalıştırarak veya bu konularda deneyimli tüzel kişilerden danışmanlık hizmeti alarak gümrük işlemlerini profesyonel bir şekilde yürütmesi amaçlanmaktadır. Bu sayede eşya ile ilgili gümrük yükümlülüğünün doğru biçimde yerine getirilmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Firmanın, bünyesinde gümrük ve tedarik zinciri güvenliği konularında bilgili ve tecrübeli personel istihdam etmesi ya da tedarik zinciri güvenliği ve gümrük işlemleri hususlarında bilgili ve tecrübeli kişilerin istihdam edildiği danışmanlık firmalarından düzenli hizmet alması,
- Başvuru sahibi firmada veya hizmet alınan danışmanlık firmalarında istihdam edilen bu kişilerin gümrük müşavirliği izin belgesi/yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği yetki belgesine sahip olması veya en az 2 yılı yönetici konumunda olmak üzere asgari 6 yıl gümrük işlemleri ile ilgili birimlerde çalışmış olması ve gümrük işlemleri konusunda eğitim aldığını belgelemesi.

ÖRNEK

Firmanın gümrük departmanında çalışmak üzere daha önce BCD Dış Ticaret A.Ş.'de 3 yılı yönetici olmak üzere 8 yıl gümrük departmanında çalışmış olan A kişisi istihdam edilmektedir.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Müşavirlik hizmeti alınan firmaya ilişkin detay verilmemesi.
- Bünyesinde personel istihdam etmesi halinde gümrük konusundaki deneyimlerinden bahsetmemesi.

SORU 42

Gümrük işlemleri ile ilgili bir ihlalin tespit edilmesi durumunda, gümrük idaresine (eşyaya ilişkin hizmet verilmesi halinde aynı zamanda eşya sahibine) bildirimde bulunulması konusunda usulleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, gümrük işlemleri ile ilgili bir ihlalin gerçekleşmesi durumunda, bu durumun gümrük idaresine uygun bir zaman diliminde bir şekilde (yazılı bir dilekçeyle, telefonla şifahen vb.) bildirilmesi beklenilmekte olup bu sayede firmanın gümrük işlemlerinin gümrük mevzuatına uygun yürütmesinin sağlanması hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Tespit edilen ihlallerin gümrük idaresine nasıl ve ne zaman bildirileceği konusunda usuller olması,
- Eşyaya hizmet veriliyor olması halinde bu bildirim ayrıca eşya sahibine de yapılması.

ÖRNEK

İthalatçı firma 21 Ekim 2016 tarihinde dâhilde işleme rejimi kapsamında getirttiği eşyaların içinde bulunduğu taşıma aracındaki halatin kopmuş olduğu, araç tesise geldiğinde yükleme şefi tarafından fark edilmiştir. Bu durum mevcut talimatname çerçevesinde derhal tutanağa bağlanarak dış ticaret departmanı müdürüne telefonla bildirilmiştir. Anılan müdür de bağlı bulunulan gümrük idaresine yarım saat içerisinde telefonla bildirimde bulunarak tutanağın bir örneğini e-posta yoluyla gümrük idaresine iletmiştir.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Firmanın gümrüğe bildirim nasıl bir usul izlenerek yapıldığına ilişkin detaylı bilgi vermemesi.

SORU **Firmanızda gümrük mevzuatına uyum** **43** **konusunda uygunsuzluk ve/veya güvenlik** **ilışkin yöntemleriniz ile ilgili gümrük idaresine** **durumun bildirilmesi ve bu bildiri yapacak** **personelin belirlenmesi usulleriniz var mıdır?** **Varsa, açıklayınız.**

AMAÇ

Bu soruda, gümrük işlemleri ile ilgili bir ihlalin gerçekleşme ihtimalinin öğrenilmesi veya tespit edilmesi durumunda, bu durumun gümrük idaresine ihlal gerçekleşmeden önce bir şekilde (yazılı bir dilekçeyle, telefonla şifahen vb.) bildirilmesi beklenilmekte olup bu sayede firmanın gümrük işlemlerinin gümrük mevzuatına uygun yürütmesinin sağlanması hedeflenmektedir.

Sorunun ikinci kısmında, gerçekleşen veya gerçekleşme ihtimali bulunan gümrük işlemleri ile ilgili ihlallerin gümrük idaresine bildirim yapacak personelin belirlenmiş olması ve bu personelin gümrük idaresi ile firmanın tüm çalışanlarına bildirilmiş olması beklenilmekte olup bu sayede firmanın gümrük işlemlerinin gümrük mevzuatına uygun yürütmesinin sağlanması hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Risk değerlendirme planı çerçevesinde gümrük mevzuatına ve tedarik zinciri güvenliğine uyum konusunda oluşabilecek riskli alanların tespit edilmesine yönelik usullerin bulunması,
- Tespit edilen uygunsuzluk veya sorun oluşturabilecek alanların gümrük idaresine nasıl ve ne zaman bildirileceği konusunda usuller olması,
- Bildirim yapacak personelin açık kimlik ve iletişim bilgilerinin tespit edilerek gümrük idaresine bildirilmesi,
- Söz konusu personelin izinli, rahatsız vb. olması durumunda yerine bakacak yeter sayıda yedek personelin de aynı usulde belirlenerek gümrük idaresine bildirilmesi,
- Yukarıda değinilen kişilerin isim ve iletişim bilgilerinin tüm personele duyurulması.

SORU **Firmanızda gümrük mevzuatına uyum** **43** **konusunda uygunsuzluk ve/veya güvenlik** **sorunu oluşturabilecek unsurların tespitine** **ilişkin yöntemleriniz ile ilgili gümrük idaresine** **durumun bildirilmesi ve bu bildiri yapacak** **personelin belirlenmesi usulleriniz var mıdır?** **Varsa, açıklayınız.**

ÖRNEK 1

Firma, ithal ettiği klima tipi eşyanın ambalajının üzerinde "Made in Malaysia" ibaresi olmasına rağmen kutunun içerisindeki esas üründe bu kapsamda herhangi bir ibarenin yer almadığını tespit etmiştir. Bu husus kesin olarak bir usulsüzlüğe işaret etmemekle birlikte eşyanın menşei ile ilgili şüphe uyandırmıştır. Taşımacı firma ile yapılan görüşme sonucunda aynı cins eşyanın uzun süredir başka firmalarca da ithal edildiği öğrenilmiştir. Bu durum bağlı bulunulan gümrük idaresine durumun tespit edilmesinden itibaren 10 gün içinde e-posta yoluyla Dış Ticaret Departman Müdürü tarafından bildirilmiştir.

ÖRNEK 2

Firma gümrük idaresine yapılacak bildirimlerin Kamu ile İlişkiler Departmanı Müdürü A Kişisi (ya da yerine vekâlet eden kişi) tarafından yapılacağına karar vermiş ve bu kararı ilgilinin iletişim bilgileriyle birlikte tüm personeline firma tesisinde bulunan panolarda duyurmuştur. Ayrıca gümrük idaresine faks yoluyla bilgi verilmiştir.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Firmanın gümrüğe bildirim nasıl bir usul izlenerek yapıldığına ilişkin detaylı bilgi vermemesi,
- Sorunun henüz gerçekleşmemiş ancak gerçekleşme ihtimali olan bir ihlalin bildirilmesine yönelik olduğunun göz ardı edilmesi.

SORU 44

Arşivinizde muhafaza süresi ve muhafaza şartlarınız hakkında bilgi veriniz.

AMAÇ

Belgelerin beş yıl süreyle sağlıklı bir şekilde saklanıp saklanmadığının tespit edilmesi beklenilmekte olup bu sayede belgelerin sonradan incelenmesi gerektiğinde incelemenin sağlıklı bir şekilde yapılması hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Arşivin beş yıl süreyle muhafaza edilmesi,
- Arşivin yangın, su baskını, hava koşulları, belgelerin olağan yıpranmasına vb. karşı korunması,
- Muhafaza süresince arşivdeki belgelerin özgünlüğünün korunmasına ilişkin tedbirlerin alınmış olması. (Termal transferli faks kâğıtlarının, içeriklerinin silinmesi tehlikesine karşı fotokopileri ile birlikte arşivlenmesi vb.)

DİKKAT!

Soru formunda yer alan tesis güvenliğine ilişkin sorularda firma tesislerinin kendine özgü durumlarına ilişkin bilgi verilerek bu doğrultuda yapılan risk analizi sonucunda ne tür güvenlik tedbirlerinin alındığının anlatılması beklenilmektedir. Firma tesislerinin dış sınırlarının nasıl korunacağına ilişkin kamera sayısı, çit uzunluğu, duvar kalınlığı vb. ile ilgili standart rakamlar yoktur. Firmanın ölçeğine ve risk durumuna göre güvenliğini nasıl sağlayabildiğini, tüm unsurları ile anlatması beklenilmektedir.

SORU 45

Gümrük idaresince aranan belgelerin saklanma ve arşivlenme şekilleri hakkında bilgi veriniz.

AMAÇ

27 numaralı sorudan farklı olarak, bu soruda, özellikle gümrük beyannamesi ve ekindeki belgelerin belirli standartlarda ve düzende dosyalanmaları beklenilmekte olup bu sayede belgelerin sonradan incelenmesi gerektiğinde incelemenin sağlıklı bir şekilde yapılması hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Belgelerin dosya içinde saklanmasında kronolojik sıralamanın takip edilmesi,
- Kağıt ortamında tutulan dosyaların açıklamalı fihristinin olması,
- Kağıt ortamında tutulan dosyaların üzerlerinde konusu veya numaraların yer alması,
- Dosyaların arandığında bulunabilecek usullerde istiflenmesi.

ÖRNEK

2015 yılına ait düzenlenen ihracat beyannameleri gün/ay/yıl sıralamasına göre tasniflenir. Her ihracat beyannamesine ait dosya belirli bir standarda göre (Örn: İlk belge beyanname, ikinci belge fatura, üçüncü belge menşei belgesi vd. olacak şekilde) oluşturulur.

DİKKAT!

Firmanın tüm tesisleri yetkilendirilmiş yükümlü statüsü koşullarına uygun olmalıdır. Yerinde gümrükleme/izinli alıcı/gönderici yetkileri talep edilmiş olsa da olmasa da sorular tüm tesisler bakımından cevaplandırılmalıdır.

SORU 46 İlgili personel arşiv sisteminizin nasıl çalıştığı konusunda bilgilendirilmekte midir? Bilgilendirilmekteyse, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, personelin arşivin nasıl işlediğine dair bilgi sahibi olması ve işlemleri buna göre yapması beklenilmekte olup bu sayede belgelerin sonradan incelenmesi gerektiğinde incelemenin sağlıklı bir şekilde yapılması hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Firmanın arşiv sistemiyle ilgili yazılı bir rehberin bulunması,
- Firmanın arşiv sistemi hakkında ilgili personelin yeterli düzeyde bilgilendirilmesi.

ÖRNEK

İşe alınan her personele arşivin işleyişine ilişkin bilgi broşürü verilir ve okuyup anlaşıldığına dair yazılı beyan alınır. Söz konusu broşür her 5 yılda bir tüm personele yeniden tebliğ edilir ve anlaşıldığına dair yeni bir beyan alınır.

DİKKAT!

Yerinde gümrükleme/izinli alıcı/gönderici yetkileri talep edilmiş olan tesislerde ayrıca Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 59, 78, 99 ve 124 üncü maddeleri uyarınca aranılan koşullar karşılanmalıdır.

SORU 47

Son bir yıl içerisinde belgelere izinsiz erişim ile ilgili ihlal yaşandı mı? Böyle bir ihlal olasılığını bertaraf edecek önlemler aldınız mı? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, bilgi güvenliği kapsamında her personelin erişebileceği belgelerin belirlenmiş olması ve belgelere izinsiz erişim olması durumunda güvenlik açığının giderilmesi için gerekli önlemlerin alınması ve bu sayede kayıt ve bilgi kaybının önlenmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Elektronik verilere veya bu verileri barındıran ortamlara kişilerin bir kullanıcı adı ve şifre ile erişim sağlayabilmesi ve kullanıcı adlarının kime ait olduğunun belirli olması,
- Arşivde yer alan manuel belgelere erişim için bir izin mekanizmasının olması,
- İzinsiz erişim vakalarının incelenmesiyle ilgili yeterli soruşturma usullerinin bulunması,
- Soruşturmaların sorumluyu belirlemenin yanında sistemdeki eksikliklerin tespit edilmesine yönelik de yapılması,
- Tespit edilen eksikliklerin, takvimlendirilmiş bir plan dâhilinde giderilmesine yönelik usullerin bulunması,

ÖRNEK

XYZ Firması, son bir ay içerisindeki kamera kayıtlarını taramış ve arşiv odasına izinsiz giriş yapan 2 kişi tespit etmiştir. Güvenlik Süreç Araştırma Talimatnamesine göre atanan bir soruşturma görevlisi tarafından yapılan araştırma sonucunda ihlalin, arşiv odasının kapısının hafifçe zorlanarak açılabilmesinden kaynaklandığı ortaya çıkarılmıştır. Önlem olarak, arşivin girişine üç ay içinde çelik kapı takılması yönünde karar alınmıştır.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Bu soru firmalarca sıklıkla eğer bir ihlal yaşanmamışsa "Yaşanmamıştır" şeklinde cevaplanmaktadır. Ancak, sorunun cevaplanmasında ihlal yaşanmamış olsa bile olası risklere karşı tedbir alınması ve bu tedbirlerin anlatılması beklenilmektedir.

SORU 48

Eşya hareketlerine ilişkin ayrıntılı bilgilere erişim yetkisi hangi kişi ve birimlere verilmiştir? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, eşya hareketlerine ilişkin ayrıntılı bilgilere erişim yetkisinin sadece belirli departman veya kişilere tanınmış olması ve bu bilgilere erişimin kayıt altına alınıyor olması ve bu sayede kayıt ve bilgi kaybının önlenmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Eşya hareketlerine ilişkin ayrıntılı bilgilere erişebilecek unvan ve çalışan gruplarının belirlenmiş olması,
- Söz konusu bilgilere erişebilecek personelin unvan ve çalışan gruplarına göre tespit edilmiş olması,
- Bunların dışındaki kişilerin anılan bilgilere erişememesi için gerekli tedbirlerin alınmış olması,
- Bilgilere erişim sağlayacak kişilerin listesinin devamlı güncel tutulması,
- Eşya hareketlerine ilişkin bilgilere kim tarafından hangi tarihte erişildiğinin kayıt altına alınması.

ÖRNEK

Muhasebe kayıtlarına yalnızca Satın Alma, Dış Ticaret ve Lojistik gibi bölümlerde çalışan personel erişebilirken, diğer departman ve kişilerin erişiminin engellenmesi.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Bu soru firmalarca sıklıkla "Erişim belli grup/kişilerle sınırlandırılmıştır" şeklinde genel olarak cevaplandırılmaktadır ancak sorunun cevaplanmasında departman ve unvan belirtmek suretiyle ayrıntı verilmesi beklenilmektedir.

SORU 49

Eşya hareketlerine ilişkin bilgileri değiştirmeye hangi kişi ve birimler yetkilidir? Bu değişiklikler kayıt altına alınmakta mıdır? Alınmakta ise, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, eşya hareketlerine ilişkin ayrıntılı bilgileri değiştirme yetkisinin (veya sistem tarafından değiştirme yapılmasına izin verilmiyorsa, ters kayıt vb. işlemleri yapma yetkisinin) sadece belirli departman veya kişilere tanınmış olması amaçlanmaktadır.

Sorunun ikinci kısmında, eşya hareketleri ile ilgili sistemde yer alan bilgilerde yapılan değişikliklerin önceki versiyonlarıyla beraber ve yapan kişi bilgisi ile kayıt altına alınması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Eşya hareketlerine ilişkin ayrıntılı bilgileri değiştirebilecek unvan ve çalışan gruplarının dar bir şekilde belirlenmiş olması,
- Söz konusu bilgileri değiştirebilecek personelin yukarıdaki tanımlamaya göre tespit edilmiş olması,
- Söz konusu bilgileri değiştirebilecek personelin iletişim bilgilerinin kolayca erişilebilecek şekilde saklanması,
- Bunların dışındaki kişilerin anılan bilgileri değiştirememesi için gerekli tedbirlerin alınmış olması,
- Yapılan değişikliklerin yapan kişi, tarih, saat bilgisi ve değişikliğin yapılma nedenini belirten bir açıklama ile birlikte değişiklik kütüğüne kaydediliyor olması,
- Değişiklikten önceki bilgilerin saklanması ve erişilebilir olması,
- Yapılan değişikliklerle ilgili geriye dönük sorgulama mekanizmasının olması.

SORU 49

Eşya hareketlerine ilişkin bilgileri değiştirmeye hangi kişi ve birimler yetkilidir? Bu değişiklikler kayıt altına alınmakta mıdır? Alınmakta ise, açıklayınız.

ÖRNEK

XYZ Firmasının Satış Departmanında görevli bir çalışan kullanılan bilgisayar yazılımında bir hafta önce girdiği bir sipariş kaydındaki miktarı yanlış yazdığını tespit etmiştir. Durumu düzeltmek için kendi yetkisi olmadığından konuyu departman müdürüne yazılı talepte bulunarak aktarmıştır. Departman müdürü talebi uygun bularak Bilgi İşlem Departmanına yine yazılı olarak aktarmıştır. Konu ile ilgili yetki sahibi olan Bilgi İşlem Departmanı müdürü sisteme ters kayıt atarak gerekli düzeltmeyi yapmıştır. Sistemde hem ilk girilen yanlış bilgi hem düzeltme bilgisi aynı anda yer almaktadır.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Bu soru firmalarca sıklıkla kayıtlara erişim yetkisiyle karıştırılmakta olup sorunun cevaplanmasında daha spesifik bir yetki olan değiştirme yetkisinin hangi departman ve unvandaki kişilerde bulunduğu dair ayrıntı verilmesi beklenilmektedir.

DİKKAT!

Sorular yanıtlanırken konu ile ilgili fiili uygulama özet olarak anlatılmalı, anlatımda uygulamanın talimata bağlandığı yazılı usule ilişkin belgelerden söz edilmeli, bu belgelere ekte yer verilmelidir. Sorunun yanıtında, ekli belgenin hangi sayfasının hangi bölümüne atıf yapıldığı açıkça belirtilmelidir.

SORU 50

Düzenli aralıklarla firmanızın güvenliğine ve tesislerinizin kendine özgü durumuna ilişkin risk analizi yapılmakta mıdır? Yapılıyor ise, analiz sonuçlarının fiili güvenlik tedbirlerine yansıtılmasına ilişkin düzenlemeleriniz var mıdır? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmanın tesislerinin bulunduğu yer, işlem hacmi vb. kendine özgü durumları itibarıyla emniyet ve güvenliğe ilişkin risk analizi yapması ve risk analizinin sonuçlarına göre tedbir alması beklenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Firmanın tesislerinin coğrafi konumu (deniz kenarında bulunması, boş arazide bulunması, içinden akarsu geçmesi vb.), dikkate alınarak güvenlik gereksinimlerinin belirlenmesine ilişkin usullerin bulunması,
- Firmanın tesislerinin bulunduğu bölgenin nüfus yoğunluğu (şehir merkezinde olması, etrafında yoğun yerleşim bulunması, hiç yerleşim bulunmaması vb.) dikkate alınarak güvenlik gereksinimlerinin belirlenmesine ilişkin usullerin bulunması,
- Firmanın tesislerinin etrafında yer alan diğer tesislerin durumu (akaryakıt silosu, askeri bölge, demiryolu vb.) dikkate alınarak güvenlik gereksinimlerinin belirlenmesine ilişkin usullerin bulunması,
- Firmanın tesislerinin genel güvenlik önlemlerini sağlayan başka bir tesisin (lojistik üs, serbest bölge, organize sanayi bölgesi vb.) içinde bulunması halinde, bu husus dikkate alınarak güvenlik gereksinimlerinin belirlenmesine ilişkin usullerin bulunması.

ÖRNEK

Firma tesisinin insan ve araç trafiğinin yoğun olduğu bir bölgede olması durumunda, bu durumun yol açabileceği tehditlere karşı tesisin etrafını çevreleyen duvar veya tel çitlerinin yüksekliğinin artırılması.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Sadece firma tesislerinin dış sınırlarının nasıl korunduğu anlatılmaktadır. Ancak, firma tesislerinin kendine özgü durumlarına ilişkin bilgi verilerek bu doğrultuda yapılan risk analizi sonucunda ne tür güvenlik tedbirlerinin alındığının anlatılması beklenilmektedir.

SORU 51

Tesislerinizin dış sınırları ne şekilde korunmaktadır? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, tesisin bulunduğu yer, işlem hacmi vb. kendine özgü durumları itibariyle, tesisin dış sınırlarının izinsiz girişleri engelleyecek şekilde korunması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Tesislerin dış sınırlarının bulunulan yer ve coğrafyaya uygun şekilde ve yükseklikte izinsiz girişleri engelleyecek unsurlarla (örn. duvar, demir parmaklık, tel örgü vb.) korumaya alınmış olması,
- Dış sınırların uygun yöntemle izlenmesi (örn. nöbetçi, bekçi köpeği, hareket sensörü veya kapalı devre kamera sisteminin bulunması vb.)

ÖRNEK

İşlem hacmi ve tesis büyüklüğü açısından küçük ölçekli olan XYZ Firması tesis dış sınırlarının güvenliğini duvar ve bekçi köpekleriyle sağlamaktadır.

DİKKAT!

Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinde belirtilen güvenli alanlar yerinde gümrükleme, izinli alıcı veya izinli gönderici işlemlerinin yapılmasında kullanılan alanlardır. Soru formunda belirtilen eşyanın beklediği her türlü depolama alanı, bekleme alanı gibi yerler güvenli alan olmadığından, bu alanların sorularda belirtilen koşulları karşılayıp karşılamadığı güvenli alan şartlarından bağımsız olarak anlatılmalıdır.

SORU 52

Gümrük işlemleri ile ilgili binalarınız kaçak girişleri engelleyebilecek malzemedен mi inşa edilmiştir? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, eşyanın ve eşya ile ilgili bilgilerin bulunduğu binaların duvarlarının yıkılarak eşya ve eşya ile ilgili bilgilere müdahalelerin önlenmesi amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

Söz konusu binaların,

- Kolaylıkla kırılabilir malzemedен (örn. tuğla, briket, alçıpan vb.) inşa edilmemiş olması,
- Darbeye dayanıklı malzemedен (örn. beton, çelik konstrüksiyon vb.) inşa edilmiş olması,

Kiralama durumunda ise kiralanan binaların yukarıdaki şartlara uygun olduğunun önceden kontrol edilmesi.

ÖRNEK

XYZ Firmasının eşyasının depolandığı bina betonarme malzemedен yapılmıştır ve bu durum firmanın yapı ruhsatında yer almaktadır.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Sadece eşyanın depolandığı alanlara ilişkin bilgi verilmesi, eşya hareketlerinin ve bunlara ilişkin kayıtların tutulduğu yerlere ilişkin bilgi verilmemesi,
- Sadece antrepolara ilişkin bilgi verilmesi.

SORU 53

Bünyenizde bir güvenlik birimi var mıdır? Birimin yapısını ve kapsamını açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmanın güvenlikle ilgili bir biriminin olması veya dışarıdan güvenlik hizmeti alması ve bu hizmetin kapsamının belirlenmiş olması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Güvenlikten sorumlu bir birim bulunması,
- Güvenlikten sorumlu birimin çalışmasına dair usullerin bulunması,
- Güvenlik sağlanacak bölgelerin, kısımların, birimlerin kapsamının belirlenmiş olması,
- Güvenlik biriminin tesisin özelliklerine uygun güvenlik planına sahip olması.

DİKKAT!

Başvuru sahibi firmanın sorumluluğundaki eşyaya üçüncü kişiler tarafından hizmet sunulması ve zilyetliğin üçüncü kişilere geçmesi durumunda, üçüncü kişilerin eşya üzerindeki işlemlerinin belirli usuller ve uygulamalar çerçevesinde başvuru sahibi firma tarafından nasıl kontrol edildiğinin (sözleşme, ani kontrol vb.) anlatılması gerekir.

SORU 54

Tesisinizde ihtiyaç duyduğunuz güvenlik personeli sayısını nasıl belirlemektesiniz? Bu güvenlik personelinin çalışma usullerini açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmanın çalıştırdığı güvenlik personeli sayısının, belirlemiş olduğu risk kriterlerine göre saptanması amaçlanmaktadır.

Sorunun ikinci kısmında, firma tarafından, kendi güvenlik biriminin veya dışarıdan aldığı güvenlik hizmetinin etkili bir şekilde işlemesi için firma içinde veya hizmet alınan güvenlik firması tarafından sözleşme gereği bir denetim mekanizmasının bulunması bu sayede güvenlik hizmetinin aksamaması hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Tesisin büyüklüğü, bulunduğu coğrafi alan ve var olan izleme sistemleri ile orantılı düzeyde güvenlik personeli bulundurması,
- Güvenlik personeli sayısının ve güvenlik personelinin görevlendirileceği bölgelerin/konuların dönemsel değerlendirmeler sonucu belirlenmesi ve bu değerlendirmelerin usulünün belirli olması.
- Güvenlik personelinin görevini tam olarak yerine getirip getirmediğinin düzenli olarak kontrol edilmesine yönelik usullerin bulunması.

ÖRNEK

Tesisin birden fazla giriş kapısı olduğu için, daha yoğun kullanılan kapıda daha fazla personel bulundurulmaktadır. Tesislerde devriye gezen güvenlik personeli, belirli yerlerdeki algılayıcılara elindeki kontrol cihazını okutarak devriyenin tam olarak gerçekleştirildiğini sisteme kaydetmektedir. Güvenlik amiri de haftalık olarak bu verileri kontrol etmektedir.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Firmaların sıklıkla belli noktalarda çalışan mevcut güvenlik sayısı belirtilmek suretiyle cevaplanması.
- Sorunun cevabında söz konusu sayının hangi kriterlere göre belirlendiğine ilişkin ayrıntı verilmemesi.

SORU 55

Bir kamu kuruluşu ya da merci tarafından daha önceden tesis güvenliği konusunda tasdik edildiniz mi? Bu konularda sertifikasyon taleplerinizi nasıl gerçekleştirmektesiniz? Verilen direktiflerin uygulamaya konulması hususlarında usulleriniz var mıdır? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, kamu kuruluşlarınca verilen tesis güvenliğine ilişkin sertifikalara sahip olunması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

-Tesis güvenliği ile ilgili konularda hali hazırda kamu kuruluşlarınca verilen sertifikalara başvuruda bulunulması ve bu sertifikaların edinilmesi hususlarında usullerin bulunduğu tespit.

ÖRNEK

"Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" hükümlerine uyum sağlamak için belediyece tesislerde inceleme yapılması, itfaiyece verilen direktiflerin yerine getirilmesi ve söz konusu yönetmelikte yer alan sertifikaların edinilmesi hususlarında yeterli usullerin bulunması.

DİKKAT!

Sorular eşya ve kayıt güvenliğine ilişkin olduğundan, soru formunda insan güvenliğini tehlikeye sokacak acil durumlara ilişkin güvenlik kuralları anlatılmamalı, iş kazalarına ve iş güvenliğine ilişkin hususlara yer verilmemelidir.

SORU 56

Çalışanlarınızın tesis içinde kimliklerini tespit eden bir uygulamanız veya bir kontrol düzenlemeniz ile güvenlik kurallarını çalışanlarınıza aktarma usulleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, tesis içinde firma personeli olan ve olmayan kişilerin birbirinden ayırt edilmesini sağlayacak kontrol mekanizmasının olması ve firmanın güvenlik kurallarının personelce bilinmesi amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Geçici olanlar dahil tüm personele kimliğini belli edici kimlik kartı veya buna benzer bir tanıtıcı belge verilmesi,
- Güvenlikle ilgili prensip ve talimatların personele tebliğ etme usulünün bulunması,
- Giriş çıkışların kayıt altına alınması.

ÖRNEK 1

Kart okutarak tesise giriş yapılması.

ÖRNEK 2

Giriş/çıkışın duruma göre bir deftere veya bilgisayar sistemine kaydedilmesi.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Bu soruda sıklıkla firmalarca güvenlik kurallarının personele aktarılması usullerinin anlatılması ihmal edilmektedir.

SORU 57

Ziyaretçilerinizin tesis içerisinde çeşitli bölgelerine erişimini kısıtlayan, giriş çıkışlarını kontrol altına alan bir sisteminiz veya bunlardan farklı bir kontrol usulünüz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, tesise gelen ziyaretçilerin tesis içinde kontrolsüz bir şekilde dolaşmalarının engellenmesi ve sadece ziyaretleriyle ilgili alanlara ulaşabilmeleri amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Ziyaretçilerin hangi bölgelere erişebileceği konusunda bir düzenleme olması,
- Ziyaretçilerin hassas nitelikteki bölgelere erişimini kısıtlayan düzenlemeler olması,
- Giriş çıkışların kayıt altına alınması.

ÖRNEK

Ziyaretçilerin giriş çıkışlarının bir deftere veya bilgisayar sistemine kaydedilmesi, ziyaretçilere kart veriliyorsa bu kartın sadece ziyaret kapsamında yer alan alanlara erişimi mümkün kılmasını sağlayacak usullerin bulunması.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Bu soruda sıklıkla firmalarca güvenlik kurallarının personele aktarılması usullerinin anlatılması ihmal edilmektedir.

SORU Firmanıza gelen ziyaretçilere güvenlikle ilgili hususları ve dikkat etmeleri **58** gereken konuları aktarma usulleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, tesise gelen ziyaretçilere, tesisin güvenlik kurallarıyla ilgili çeşitli yollarla (bilgilendirme kartı, broşür, video, tabela vb.) bilgilendirme yapılması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Şirkete gelen ziyaretçilere ilgili güvenlik talimatlarının iletilmesi,
- Emniyet ve güvenlik talimatlarının tesislerde görülebilecek yerlere asılması.

ÖRNEK

Tesisin giriş noktalarında ziyaretçilerin uymaları gereken kuralları gösterir tabelaların görünür şekilde asılı olması.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Sorunun iş güvenliği ve insan sağlığını tehlikeye sokacak acil durumlara ilişkin güvenlik kurallarını anlatılarak cevaplanması.
- Sorunun cevaplanmasında eşya güvenliği kapsamındaki önlemlerden bahsedilmemesi.

SORU 59

Kişi, taşıt ve kişisel kargoların tesislere giriş izinlerini hangi kriterleri dikkate alarak vermektedir? Açıklayınız.

AMAÇ

Sorunun birinci kısmında, tesise gelen kişilere giriş izni verilmesiyle ilgili koşulların olması,

Sorunun ikinci kısmında, tesise gelen taşıtlara (eşya sevkiyatında kullanılan araçlar, personel araçları, ziyaretçi araçları vb.) giriş izni verilmesiyle ilgili koşulların olması,

Sorunun üçüncü kısmında, tesise gelen kişisel kargoların alıcısına teslim edilmesiyle ilgili kuralların olması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Kişi, taşıt ve kişisel kargoların tesislere hangi koşullarda kabul edileceğinin, emniyet ve güvenlik riskleri değerlendirilerek belirlenmiş bir şekilde talimata bağlanmış ve uygulanıyor olması.

ÖRNEK

Firma personeline gelen kişisel kargoların tesisin girişindeki danışma ofisinde tutularak akşam mesai çıkışında ilgisine teslim edilmesi.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

-Firmalar tarafından kişi, taşıt ve kişisel kargolar için alınan önlemlere cevap metninde ayrı ayrı yer verilmemesi.

SORU Firma personeli, ziyaretçiler ve bunların taşıtlarının tesislere tüm giriş-çıkış noktalarından giriş ve çıkışları hangi usullerle kontrol edilmektedir? **60** Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, nizamiye ve nizamiye olarak kullanılan tüm giriş-çıkış noktalarında, buradan geçen kişilerin üstlerinin, eşyalarının ve araçlarının uygun yöntemlerle aranması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Personel kimlik kartı olmayan kişilerin giriş ve çıkışlarda üstleri ve eşyalarının uygun yöntemlerle (elle arama, x-ray, metal/el dedektörü vb.) aranması,
- Tesislere giren özel araçların kayıt altına alınmasına ilişkin usullerin bulunması.

ÖRNEK

Giriş kapılarında tesise gelen her türlü aracın kontrol edilmesi, kişilerin (personel-ziyaretçi ayrımı yapılmaksızın) kapı detektöründen ve kişisel eşyalarının bagaj X-Rayinden geçirilmesi.

DİKKAT!

Firmalar tarafından verilecek cevapların, soruların altında yer alan amaç ve beklentilerde belirtilen hususları tek tek karşılayacak şekilde ayrıntılı olması ve işleyişin nasıl gerçekleştiğini detaylı anlatması gerekmektedir.

SORU 61

Tesislere yetkisiz girdiğinden şüphelenilen kişi ve araçların tespiti, ihbarı ve gerekli müdahalenin gerçekleştirilmesi için herhangi bir usulünüz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, tesis içinde şüpheli kişi veya araçla karşılaşan kişinin kolayca bildirim yapabileceği bir ihbar mekanizmasının bulunması ve bunun sonucunda gerekli müdahalenin yapılması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Şüpheli durumların bildirilmesi için düzenlemelerin bulunması,
- Bu tip durumlara müdahalenin kim tarafından nasıl yapılacağı konusunda bir usul bulunması.

ÖRNEK

Şüpheli durumların bildirilmesi için şirket içi bir telefon numarası veya telsiz kanalının tahsis edilmesi ve bunun tesislerde görülebilecek yerlerde duyurulması.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Firmalarca sorunun cevabında şüpheli durumların bildirildiği ifade edilmekte ancak bildirme usulüne ilişkin ayrıntı verilmemektedir.

DİKKAT!

Okuduğunuz rehber, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı internet adresinden (www.gtb.gov.tr) ve Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü web sitesinden (risk.gtb.gov.tr) elektronik ortamda ulaşabilirsiniz.

SORU 62

İdari binalara ait bütün pencereler, kapılar, dış duvarlar ve güvenlik altına alınması gereken yerler (bilgi-işlem odası, yönetim odası, arşiv odası vb.) gözetleme veya kontrol tedbirleri ile takip edilmekte midir? Edilmekteyse, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmanın, idari işlerinin yürütüldüğü bina içerisinde her personelin girişinin risk oluşturacağı alanların manuel kayıt, kamera kaydı veya kartlı giriş sistemi vb. yöntemlerle kontrol edilmesi, mesai bitiminde kapı ve pencerelerin izinsiz girişi engellemek için kapalı tutulması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Bilgi-işlem odası, yönetim odası, arşiv odası vb. yerlerde gerekli gözetleme ve kontrol tedbirlerinin bulunması (örn. alarm, giriş-çıkış kaydı, kapalı devre kamera sistemi),
- Pencere, kapı gibi girişlerin tamamının kapalı ve güvenlik altına alınmış olduğunun mesai bitiminde güvenlik görevlilerince dolaşarak kontrol edilmesine ilişkin usul ve kayıtların bulunması.

ÖRNEK

Bilgi işlem odasında alarm, giriş-çıkış kaydı, kapalı devre kamera sistemi vb. nin bulunması.

SORU 63

Kapı ve pencereler ile iç ve dış girişler hangi tür kilitleme mekanizmalarına sahiptir? Bu mekanizmalara veya standart/elektronik anahtarlara erişim ve düzenli envanter kontrolü yapılması konularındaki usullerinizi açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, izinsiz girişleri engelleyecek nitelikte, kolay açılmayacak şekilde kapı, pencere, iç ve dış girişlerde kilitleme mekanizmalarının olması amaçlanmaktadır.

Sorunun ikinci kısmında, anahtarlardan sorumlu kişi/kişilerin belirli ve erişilebilir olması ve anahtarların teslimine ilişkin usullerin olması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Bahsedilen yerlerde mekanik veya elektronik kilitleme mekanizmalarının bulunması,
- Söz konusu kilitlerin düzgün çalıştığına periyodik olarak kontrol edilmesine ilişkin usul ve kayıtların bulunması.
- Anahtarların zimmet karşılığı ve kayda alınarak verilmesi,
- Anahtarlardan sorumlu kişilerin belirli olması.

ÖRNEK

Sadece içerden açılabilen kapı veya pencereler olması. Anahtarı geçici bir süre için kullanmak üzere teslim alan personelin, anahtar karşılığında sorumlu kişiye kimliğini bırakması ve adının zimmet defterine işlenmesi.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Pencerelere ilişkin olarak alınan güvenlik tedbirlerinin anlatılmasının ihmal edilmesi.
- Firmalar tarafından anahtarları muhafaza etmekle sorumlu olan personelin kimliğine ilişkin bilgi verilmemesi.

SORU 64

Aydınlatmanız, yapılan işin niteliğine ve güvenlik tedbirlerinin uygulanmasına elverişli midir? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, loş ışık veya karanlıktan istifade edilerek tesis ve eşya güvenliğinin tehlikeye sokulmasının engellenmesini sağlayacak yeterli aydınlatmanın olması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

Aydınlatmanın,

- İzleme tedbirleri uygulanan yerlerde kişilerin yüzü ve araçların plakasının açıkça görülebilmesini sağlaması,
- Diğer yerlerde ise insan, hayvan ve araçların hareketlerinin açıkça görülebilmesini sağlaması.

ÖRNEK

XYZ Firmasının fabrika sahasında yapılan çalışmada kişi yüzü ve araç plakalarının net olarak anlaşılabilmesi için en az X kuvvetinde bir aydınlatma olması gerektiği saptanmış ve aydınlatma lambaları bu özelliğe uyacak şekilde yapılandırılmıştır.

DİKKAT!

Soru formunda yer alan cevaplarda, soruda belirtilen işlemin nasıl yapıldığı açıkça anlatılmalıdır. Cevaplar, firmada çalışmayan biri tarafından kolayca anlaşılacak şekilde verilmelidir.

SORU 65

Tesislerinizde güvenlik amacıyla kullanılan cihazlar amaçladıkları güvenlik düzeyini karşılayabilecek nitelikte midir? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, tesis güvenliği için kullanılan cihazların tesis güvenliğini sağlayacak nitelikte seçilmesi, konumlandırılması, kullanılması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

Güvenlik amacıyla kullanılan cihazlar (örn. Kameralar, elektronik kayıt sistemleri, gps cihazları, x-ray cihazları, metal dedektörleri vb.):

- Fonksiyonlarını yeterli nitelikte sağlayabilmesi (kameraların, taşıtların plakalarının ve kişilerin yüzlerinin makul bir mesafeden tanınabileceği çözünürlükte görüntü kaydetmesi, x-ray ile güvenlik sağlanan yerlerde aynı zamanda imaj analizlerinin de yapılması vb.)
- Cihazların çalışmaması veya fonksiyonlarını yerine getirmemesi durumunda, cihazın yaptığı işi yerine getirecek usullerin bulunması,
- Cihazların baypas edilmesinin engellenmesine ilişkin usullerin bulunması.

ÖRNEK

XYZ firmasının fabrika sahasında yer alan kameraların görüş açısı her yıl ABC Güvenlik Danışmanlık A.Ş tarafından analiz edilerek cihazların rüzgâr gibi nedenlerden dolayı olması gerekenden farklı bir noktaya bakıp bakmadığı kontrol edilir. Ayrıca girişte bulunan turnikelerin yanından kontrolsüz şekilde geçilip geçilmediği ya da x-ray cihazının başında devamlı surette bir güvenlik personelinin bulunup bulunmadığına da bakan ABC firması bulgularını ve alınması gereken tedbirleri XYZ Firmasına bildirir.

SORU Tüm güvenlik unsurlarınız düzenli olarak sabotaj, hasar veya bozulmalara karşı kontrol edilmekte ve onarılmakta mıdır? **66** Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, tesis güvenliğini sağlayan unsurların bakım ve onarımlarının düzenli olarak yapılması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

Tüm güvenlik unsurlarının (örn. demir parmaklık, tel örgü, duvarlar, aydınlatma, kamera sistemi, alarm sistemi vb.),

- bir plan dâhilinde düzenli olarak kontrol edilmesi,
- tespit edilen aksaklıkların en hızlı şekilde giderilmesi,

konularında usullerin bulunması.

ÖRNEK

Firmanın bagaj x-rayini temin ettiği firma ile yapmış olduğu sözleşmede cihazın bakım ve onarımına ilişkin periyodik kontrollerin yapılmasını ve bu görev için belli personel atanmasının taahhüdünü alması.

DİKKAT!

14 ila 108 inci sorular puanlamaya tabidir. Her soruya "0", "1" veya "3" puan verilecektir. "3" puan alınabilmesi için soruda belirtilen hususla ilgili yazılı usul ve fiili uygulamaların bir arada yeterli oranda mevcut olması gerekmektedir. Herhangi bir sorudan "0" puan alınması durumunda, başvuru sahibi firmanın başvurusu reddedilecektir.

SORU 67

Son bir yıl içerisinde tesis sınırları veya çevresinde tesis güvenliğiyle ilgili sorun yaşandı mı? Böyle bir sorun olasılığında alınacak önlemlere ilişkin düzenlemeleriniz var mı? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, tesis içinde ve çevresinde tesis güvenliği ile ilgili bir sorunun yaşanmış olması durumunda konu ile ilgili usulleri belirlenmiş bir soruşturma yapılarak eksiklerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Sorunun ikinci kısmında, tesis içinde ve çevresinde tesis güvenliği ile ilgili bir sorunun yaşanmamış olması durumunda ise, gerekli tedbirlerin alınarak hazırlıklı olunması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Sorun ve kazaların incelenmesiyle ilgili yeterli soruşturma usullerinin bulunması,
- Soruşturmaların sorumluyu belirlemenin yanında sistemdeki eksikliklerin tespit edilmesine yönelik de yapılması,
- Tespit edilen hususların, takvimlendirilmiş bir plan dâhilinde giderilmesine yönelik usullerin bulunması.

ÖRNEK

Firmanın dış tesislerini çevreleyen demir parmaklıkların üstünden atlanarak tesise izinsiz giriş yapılmış olması halinde ihlalin nasıl gerçekleşebildiğine ilişkin soruşturma yürütülmesi ve tedbiren parmaklıkların üzerine dikenli tel geçirilmesi.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Firmalarca sıklıkla eğer bir ihlal yaşanmamışsa "Yaşanmamıştır" şeklinde cevaplanmaktadır. Ancak sorunun cevaplanmasında ihlal yaşanmamış olsa bile olası risklere karşı alınan tedbirlere ilişkin bilgi verilmesi gerekmektedir.

SORU 68

Yükleme yerlerinde, sevkiyat sahalarında ve kargo bölümlerinde son bir yıl içinde güvenlikle veya eşya ile ilgili sorun ve kazalar yaşandı mı? Sorun ve kazaların yaşanma olasılığında alınacak önlemler hakkında düzenlemeleriniz var mı? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, yükleme, sevkiyat ve kargo sahalarında güvenlik ile ilgili bir sorunun yaşanmış olması halinde konu ile ilgili usulleri belirlenmiş bir soruşturma yapılarak eksiklerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Sorunun ikinci kısmında, bu yerlerde güvenlik ile ilgili bir sorunun yaşanmamış olması durumunda, gerekli tedbirlerin alınarak olası tehlikelere hazırlıklı olunması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Sorun ve kazaların incelenmesiyle ilgili yeterli soruşturma usullerinin bulunması,
- Soruşturmaların sorumluyu belirlemenin yanında sistemdeki eksikliklerin tespit edilmesine yönelik de yapılması,
- Tespit edilen hususların, takvimlendirilmiş bir plan dâhilinde giderilmesine yönelik usullerin bulunması.

ÖRNEK

Sevkiyat sahasında forklift ile kamyonlara yüklenen varillerin düşerek zarar gördüğü ve içinde sıvı halde bulunan eşyanın döküldüğü tespit edilmiştir. Olası kazaları önlemek için, forklifte yüklenen varillerin etraflarının dörderli gruplar halinde streç filmle sarılması standart hale getirilmiştir.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Firmalarca sıklıkla eğer bir ihlal yaşanmamışsa "Yaşanmamıştır" şeklinde cevaplanmaktadır. Ancak sorunun cevaplanmasında ihlal yaşanmamış olsa bile olası risklere karşı alınan tedbirlere ilişkin bilgi verilmesi gerekmektedir.
- Firmaların cevaplarında sıklıkla iş kazalarına ve iş güvenliğine ilişkin hususlara yer vermesi.

SORU 69 **Yükleme yerlerinin, sevkiyat sahalarının ve kargo bölümlerinin bütün iç ve dış pencereleri, kapıları, bahçe duvarları ve güvenliği sağlanmış bölgeleri ile depolar gözetleme veya kontrol tedbirleri ile takip edilmekte midir? Ediliyorsa, açıklayınız.**

AMAÇ

Bu soruda, firmanın, soruda belirtilen yerlerin manuel kayıt, kamera kaydı veya kartlı giriş sistemi vb. yöntemlerle kontrol edilmesi amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Bahsedilen yerlerde yeterli gözetleme veya kontrol tedbirlerinin bulunması,
- Pencere, kapı gibi girişlerin tamamının kapalı ve güvenlik altına alınmış olduğunun mesai bitiminde güvenlik görevlilerince dolaşarak kontrol edilmesine ilişkin usul ve kayıtların bulunması,
- Bahsedilen yerlerde mekanik veya elektronik kilitleme mekanizmalarının bulunması,
- Söz konusu kilitlerin düzgün çalıştığıının periyodik olarak kontrol edilmesi.

ÖRNEK

Yükleme yerleri, sevkiyat sahaları ve kargo bölümlerinde hırsızlığa karşı alarm sistemleri ya da iç/dış kapalı devre kamera sistemleri vb. bulunması.

SORU 70

Çalışanların veya ziyaretçilerin özel araçlarının, tesislerin güvenlik açısından hassas bölgelerinin yakınında park etmesini engellemek amacıyla gözetim işlemleri uygulanmakta mıdır? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, güvenlik açısından hassas bölgelerin yakınına (yükleme boşaltma alanı, depolama vb.) personel ya da ziyaretçi araçlarının park etmesini engelleyecek önlemlerin alınmış olması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Tesislerin güvenli bölgelerinin yakınında özel araçların park etmesinin yasak olduğuna dair işaret levhalarının bulunması,
- Konunun önceden belirlenmiş sorumlu görevlilerce takip edilmesi,
- Anılan yerlere park eden araçların sahibince çekilmemesi halinde çektirilmesine yönelik usuller bulunması,
- Bu konudaki düzenlemelerin tüm personel ve ziyaretçilere duyurulması.

ÖRNEK

Ayrı bir ziyaretçi park alanının olduğuna dair yönlendirme levhası veya görevlilerin rehberlik etmesi.

DİKKAT!

“Gümrük Mevzuatına İlişkin İşlemler” başlığı, 14 ila 49 uncu sorulardan oluşmaktadır. Bu bölümde yer alan sorulara ilişkin alınan toplam puanın, alınabilecek en yüksek toplam puanın yüzde sekseninin üzerinde olması gerekmektedir.

SORU Eşya ve personelin güvenlik açısından hassas alanlara izinsiz olarak girip **71** çıkmaması için ne tür kontrol tedbirleri uyguluyorsunuz? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, güvenlik açısından hassas bölgelere (yükleme boşaltma alanı, depolama vb.) giriş çıkışların kontrollü yapılması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Güvenlik açısından hassas alanlara hangi unvandaki personelin erişebileceği konusunda bir düzenleme olması,
- Güvenlik açısından hassas alanlara girişte güvenlik personeli veya kartlı giriş sistemi olması,
- Güvenlik açısından hassas alanlara giriş çıkışların kayıt altına alınması (örn. duruma göre bir deftere veya bilgisayar sistemine kaydedilmesi)

ÖRNEK

Yükleme boşaltma alanı, depolama vb. yerlerde turnike sisteminin olması, personel kimlik kartlarının giriş çıkış yapabileceği alanların kısıtlanmış olması.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Firmalar sıklıkla hassas alanların neler olduğu konusunda tereddüt etmektedir. Hassas alanlar; arşiv, bilgi işlem odası, yükleme boşaltma alanı, depolar vb. eşya ve eşya kayıtlarını ilgilendiren yerlerdir.

SORU 72 Eşyanın yüklenmesinin/boşaltılmasının kontrol yapılamayan bir bölgede gerçekleştirilmesinin önlenmesi için usulleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, Firmanın ilgili personelinin gözetimi dışında, yükleme veya boşaltma yapılmamasına ilişkin bir usulünün olması, böyle bir durum yaşanması halinde, nakliyeciden firma personeline veya en yakın gümrük idaresine bilgi verilmesi ve yükleme veya boşaltmanın kontrolünün nasıl sağlanacağı konusunda hazırlıklı olunması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Eşyanın yüklenmesinin/boşaltılmasının kontrolü yapılabilen bölgelerde gerçekleştirilmesine yönelik usullerin bulunması,
- Eşyanın yüklenmesinin/boşaltılmasının kontrollü bölgeler dışında yapılmaması için personelin talimatlandırılması,
- Eşyanın yüklenmesinin/boşaltılmasının kontrollü bölgeler dışında yapıldığının tespiti halinde derhal gümrük idaresine bildirimde bulunulmasına ilişkin usullerin bulunması,
- Mücbir sebeplerle (depoların dolu olması, taşıma aracının güzergah üzerinde arızalanması vb. durumlar) eşyanın kontrollü bölge dışında yüklenmesinin/boşaltılmasının yapılması durumunda kontrolün nasıl sağlanacağına yönelik usullerin bulunması.

ÖRNEK

Tesis girişinde uzun kuyruk olması nedeniyle şoförün eşyayı tesisin kapısında boşaltması, taşıma aracının tesisi dışında bir yerde kaza yapması nedeniyle eşyanın boşaltılması.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Bu soru firmalarca sıklıkla "Kontrolsüz alanda boşaltma yapılması mümkün değildir." şeklinde cevaplanmaktadır. Ancak soruda kastedilen kontrolsüz alan, firma tarafından yükleme/boşaltma alanı olarak belirlenen alan dışında bir yerde mücbir sebeple de olsa bir yükleme/boşaltma işlemi gerçekleştirilen alandır.

SORU Konteyner harici dorse veya taşımaya yönelik benzeri araçların fiziki yapısı (çadır, halat, kafes, kasa, şasi, kaporta vb.) kapıları ve kilit mekanizmalarını da içerecek şekilde kontrol edilmesi hakkında bilgi veriniz.

73

AMAÇ

Bu soruda, firmanın tesisinden çıkacak dorse vb. taşıma aracının yüklenmeden önce genel olarak fiziki yapısının sağlamlığının ve bütünlüğünün kontrol edilmesi ve bunun kayda alınması (checklist vb.) amaçlanmaktadır.

Sorunun ikinci kısmında, firmanın tesisine gelen dorse vb. taşıma aracının yüklenmeden önce genel olarak fiziki yapısının sağlamlığının ve bütünlüğünün kontrol edilmesi ve bunun kayda alınması (checklist vb.)

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Konteyner harici dorse ve benzeri taşımaya yönelik araçların yüklenmeden önce,
 - Genel fiziki sağlamlığının ve bütünlüğünün,
 - Kapıların mekanizmalarının sağlamlığının,
 - Kilit mekanizmalarının (örn. çadır ipleri, asma kilit, sabit kilit vb.) sağlamlığının kontrol edilmesine ilişkin usullerin bulunması,
- Yapılan kontrollerin sonuçlarının kayıt altına alınması.

ÖRNEK

Başvuru sahibi imalatçı firma ise taşıyıcı firma ile yaptığı sözleşmede bu kontrollere ilişkin maddelere yer vermesi ve bu kontrollerin gerçekleştirip gerçekleştirilmediğini düzenli olarak denetlemesi.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Soruda yer alan kontrolün taşıyıcının sorumluluğunda olduğu şeklinde yanıt verilmesi.

SORU 74

Taşımalarınızda konteyner kullanılıyorsa, yükleme öncesi Yedi Noktalı Kontrole (ön taraf, sağ taraf, sol taraf, zemin, tavan, iç/dış kapılar ve şasi) uygun olarak, yapılan kontrolleri hakkında bilgi veriniz.

AMAÇ

Bu soruda, firmanın eşyasını taşıyacak konteynerin yüklenmeden önce konteynerin ön taraf, sağ taraf, sol taraf, zemin, tavan, iç/dış kapılar ve şasinin kontrol edilmesi ve bunun 7 noktalı kontrol formu aracılığıyla kayda alınması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Konteynerlerin tesislere gelmesinden sonra ve istiflenmesinden önceki zaman aralığında,
 - Ön taraf,
 - Sağ taraf,
 - Sol taraf,
 - Zemin,
 - Tavan,
 - İç/dış kapılar
 - Şasi
- Bölgelerinin sağlamlığının kontrol edilmesine ilişkin usullerin bulunması,
- Yapılan kontrollerin sonuçlarının kayıt altına alınması.

ÖRNEK

7 noktalı kontrole ilişkin "araç kontrol formu"nun olması ve bu kontrolü yapmakla görevli bir personelin bulunması.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- 7 noktalı kontrolün zula alanlarının kontrolü ile karıştırılması,
- Kontrol sonuçlarının nasıl kayıt altına alındığı ile ilgili detay bilgi verilmemesi.

SORU 75

Üretim sürecinizde izinsiz kişilerin eşyaya erişimini engelleyen güvenlik tedbirleri mevcut mudur? Mevcutsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, üretim yerlerine giriş yapabilecek personelin belli olması ve giriş çıkışlarının kontrol edilerek kayda alınması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Hangi unvan ve seviyedeki personelin üretim alanlarına erişebileceği konusunda bir düzenleme olması,
- Üretim alanlarına girişte güvenlik önlemlerinin olması
- Giriş çıkışların kayıt altına alınması.

ÖRNEK 1

Üretim sürecinde görevli personelin farklı renkte yelek giymesi.

ÖRNEK 2

Üretim alanlarına girişin duruma göre bir deftere veya bilgisayar sistemine kaydedilmesi.

ÖRNEK 3

Üretim alanlarına girişte güvenlik personeli, kartlı giriş sistemi, vb. olması.

SORU 76

Yüksek kıymetli ve tehlikeli eşyanın diğer eşyalardan ayrı işlem görmesi için usulleriniz bulunmakta mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, kıymet, gözetime tabi olma vb. açılardan riskli görülen eşyalar ile Gümrük Yönetmeliğinin 33 no.lu ekinde yer alan eşyaların diğer eşyalardan farklı yerde depolanması ve daha fazla güvenlik önlemine tabi tutulması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Yüksek kıymetli veya tehlikeli eşyanın ayrı depolarda bulundurulması, buna imkan bulunmuyorsa aynı depoda tel örgü, çit vb. unsurlarla izole edilmiş bölümlere konulması beklenilmektedir.

ÖRNEK

Firma üretiminde tehlikeli bir kimyasal madde kullanıyorsa, bu maddenin diğer eşyaların güvenliğini tehdit etmeyecek şekilde depolanması.

DİKKAT!

Soruların altında yer alan örnekler sadece yol gösterici niteliktedir. Bu örneklerin firma tarafından aynı şekilde uygulanması beklenmemektedir. Her firmanın yapısı, büyüklüğü, işlem hacmi vb. özellikleri nedeniyle sorulara vereceği yanıtlar farklılık gösterebilir.

SORU Eşya veya kişilerin, yükleme sonrasında, izinsiz olarak nakliye sürecine dahil olmasını önlemek için usulleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

77

AMAÇ

Yükleme sonrasında nakliye sürecine müdahale olup olmadığını tespit etmeyi sağlayacak kontrollerin olması ve böyle bir müdahalenin olması halinde durumu ortaya çıkaracak soruşturma usullerinin bulunması hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Araçlar boşaltılırken veya yüklenirken, fiilen indirilen veya araca konan eşyanın yükleme ve boşaltma listelerinde yer alan eşya ile tam olarak eşleştiğinin kontrol edilmesine yönelik usuller bulunması,
- Yapılan kontrollerin sonuçlarının kayıt altına alınması,
- Araç boşaltılırken aracın zarar görmemiş olduğunun tasdikine yönelik usullerin bulunması,
- Aracın zarar görmüş olduğunun tespiti halinde sürücünün olaya müdahil olup olmamasına yönelik soruşturma usullerinin bulunması.

ÖRNEK

Araç boşaltılırken çadırda kesik olmaması, halatta kopuk parça bulunmaması, konteyner çeperinde kaynak bulunmaması vb. durumların kontrol edilmesi.

SORU 78

Eşyanın teslimi ve teslimü sırasında, taşıma belgelerinin kontrolü, kargonun teslimi sırasında fiziki kontrollerinin sağlanması (ör. Eşyanın sayılması, karşılaştırılması, tartılması vs.) (eğer eşya mühür altındaysa ve başka bir taşıma aracına yüklenmeyecekse, fiziki sayıma gerek yoktur) ve teslimine ilişkin belgelerin alınması konularında düzenlemeleriniz var mıdır? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmaya gelen eşyanın belgeleriyle uyumunun fiziki açıdan kontrol edilmesi amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

Eşyanın teslimi sırasında,

- Kargonun fiziki olarak sayılması, tartılması,
- Kargo teslimi,
- Teslime ilişkin belgelerin alınması/verilmesi,

süreçlerinin sağlıklı yapılmasını temin edecek usullerin bulunması,

- Teslim alan ve teslim eden kişilerin tespitini sağlayan usullerin bulunması,
- Firma tarafından, tesislere gelen taşıma araçlarındaki eşyanın fiili ve fiziki olarak konşimento, CMR, yükleme listesi vb. taşıma belgeleri ve sipariş ile ilgili belgelerde yer alan bilgilerle karşılaştırılmasına ilişkin sistematüğün bulunması,

(eğer eşya mühür altındaysa ve başka bir taşıma aracına yüklenmeyecekse, fiziki sayıma gerek yoktur)

ÖRNEK

XYZ A.Ş. Firması sipariş verdiği A cinsi 100 kap eşyayı 10 Ekim 2016 tarihinde ABC Lojistik A.Ş.'den teslim almıştır. Teslim alma esnasında, eşyanın fiziki sayımı yapılarak eksik kap olmadığı tespit edilmiştir. Böylelikle sipariş belgesi ile gelen eşya miktarının uygunluğu teyit edilmiştir. Bu durum kayıt altına alınmıştır.

SORU 79

Mühürlerin takılıp çıkartılması, mühürlerin sağlamlığı ve yetkili kişiler tarafından tatbik edildiğini kontrol etmekte misiniz? Etmekteyseniz, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmaların kendi aldıkları güvenlik tedbirleri çerçevesinde mühür kullanılıyorsa, bu mühürlerin kontrol edilmesine ilişkin usullerin bulunması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Mühürlerin sağlamlığı ve yetkili kişiler tarafından tatbik edilmesi ile ilgili usuller olması,
- Mühürleri kontrol edecek yetkili personelin önceden belirlenmiş olup herhangi bir personel değişikliği durumunda bu hususun kayıt altına alınması,
- Yapılan kontrollerin sonuçlarının kayıt altına alınması,
- Taşıma aracı firmanın tesislerini terk etmeden mührün kırılmasının gerektiği durumlarda, kırılma sebebinin yeni mührün özellikleri ile beraber kısa bir açıklama ile kayıt altına alınması ve bu kaydın derhal gümrük idaresine bildirilmesini sağlayan usullerin bulunması,
- Sevkiyat sırasında mührün herhangi bir sebeple kırıldığının tespit edilmesi halinde, sevkiyatın durdurulup en yakın gümrük idaresine bildirimde bulunulması ile ilişkin usullerin bulunması.

ÖRNEK

XYZ Firmasının, kendi güvenlik ihtiyaçları sebebiyle yaptırdığı ve kullandığı güvenlik mühürlerinin takılması ve sökülmesi esnasında yapılan işlemin mührün seri numarası ile birlikte sisteme kaydedilmesi gerektiğine dair bir talimatnamesi bulunmaktadır.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Firmaların soruda yer alan mührü, gümrük idaresinin kullanmakta olduğu resmi mühür olarak algılaması nedeniyle kendi mühürlerine ilişkin yukarıda belirtilen hususlara ilişkin ayrıntı vermemesi.

SORU Taşıma vasıtalarındaki potansiyel zula alanlarının düzenli olarak kontrol edilmesine ilişkin usulleriniz bulunmakta mıdır? Açıklayınız.

80

AMAÇ

Bu soruda, kaçakçılık riskine karşı taşıma araçlarında zula olarak kullanabilecek yerlerin kontrol edilmesi ve kontrolü gerçekleştirecek firma personeli vb. kişilere bu konuda eğitim verilmesi amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Taşıma vasıtalarında zula olarak kullanılacak yerlerin (örn. Kabin, tekerlek üstü, döşeme içi, far arkası vb.) sık aralıklarla kontrol edilmesine yönelik usullerin bulunması,
- Yetkilendirilmiş Yükümlü olmayan taşımacı ile çalışılması durumunda, taşımacının bu kontrolleri yapmasını sağlayacak usullerin bulunması,
- Araç sürücülerine bu konuda eğitim verilmesi.

ÖRNEK

Kaçakçılık faaliyetlerinde kullanılması muhtemel olan araç içinde ve dışında bulunan gizli bölmeler konusunda, bu alanda deneyim sahibi kişi/kuruluşlardan eğitim alınması.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Zula kontrolünün 7 noktalı kontroller ile karıştırılması,
- Kontrolün sadece taşıyıcının sorumluluğunda olduğunun düşünülmesi.

SORU 81

Araçla ilgili görevlilerin, güzergah boyunca aracın durup yanından ayrılan her noktada, kalkış öncesi aracı kontrol etmesi ve gerçekleşen vakaları ivedilikle bildirmesi hususlarında eğitilmesine ilişkin yazılı kurallarınız var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, araçların sevkiyat sürecinde verdiği molalardan sonra şoför/görevli/refakatçi tarafından aracın yanına döndükten sonra aracın bütünlüğünün ve sağlamlığının genel olarak kontrol edilmesi amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Görevlilerin (örn. Sürücü, kondüktör, hareket memuru vb.) verilen mola ve aralardan sonra, aracın genel durumunu, araca herhangi bir müdahalede bulunulup bulunulmadığını, kapı, kilit ve mühürlerin sağlamlığını ve kabin içini kontrol etmelerine ilişkin usullerin bulunması,
- Herhangi bir uygunsuzluğun tespit edilmesi durumunda bunun firmaya ivedilikle bildirilmesi ile ilgili usullerin bulunması,
- Yetkilendirilmiş Yükümlü olmayan taşımacı ile çalışılması durumunda, taşımacının bu kontrolleri yapmasını sağlayacak usullerin bulunması,
- Söz konusu kontrollerin sağlıklı olarak yapılabilmesi için sürücülere eğitim verilmesi.

ÖRNEK

XYZ Dış Ticaret A.Ş.'nin eşyasını taşıyan ABC Lojistik A.Ş.'ye ait 34 XY 000 plakalı aracın şoförü, DEF Dinlenme Tesislerinde mola verdiğini ve mola bittikten sonra aracın genel fiziki durumunun kontrolünü gerçekleştirdiğini XYZ Dış Ticaret A.Ş. ile ABC Lojistik A.Ş. arasındaki sözleşme gereğince ABC Lojistik A.Ş.'ye bildirir.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Bu soruda sıklıkla kontrolün sadece taşıyıcının sorumluluğunda olduğu düşünülmektedir. Ancak taşıyıcı olmayan diğer firmaların da çalıştıkları taşıma şirketlerine bu kontrolü yaptırması (sözleşme vb. yöntemlerle) beklenmektedir.

SORU 82

Üçüncü bir kişi tarafından, eşya üzerinde yapılan işlemlerde müteselsil sorumluluğun belirlenmesi hususunda usulleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, eşya üzerinde işlem yapma ihtimali olan aktörlerin, eşya güvenliğini sağlama hususunda eşya sahibi ile beraber ortak sorumluluğa sahip olmaları hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Sözleşme ve benzeri durumlar gereğince gönderici ve taşıyıcı dışında üçüncü bir kişinin (örn. Ro-Ro işletmecisi, elleçleme yapan taşeron firma, acente, serbest bölge işleticisi, liman işletmecisi vb.) sürece dahil olması durumunda, kargo güvenliği açısından sorumluluğun müteselsil olduğunu gösterir usullerin bulunması,
- Üçüncü bir kişinin üretim veya depolama sürecine dahil olması (örn. ambalajlama, kısmi işleme, yıkama, test etme vb.) durumunda, eşyanın değiştirilmesi, kaybolması, yetkisiz eşya eklenmesi gibi hallerin ortaya çıkmaması için sorumluluğun müteselsil olduğunu gösterir usullerin bulunması.

ÖRNEK

ABC firmasının eşyasına, XYZ firması tarafından elleçleme yapılmaktadır. İki firma arasında eşyanın güvenliğini sağlama hususunda sözleşme imzalanmıştır.

SORU 83

Aşağıdaki konular hakkında yazılı usulleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

- (i) Sevkiyat hareketlerinin devamlı surette izlenmesi,
- (ii) Mümkün olduğu durumlarda, eşyanın liman/havalimanından çıkana ve tesislere girene kadar, bu süreçte depolandığı yerler de dahil olmak üzere, kontrol altında tutulması,
- (iii) Firma tarafından görevlendirilen personelin havalimanında eşyanın uçağa yüklenmesi sürecini izlemesi ve bu takibin yapılacağına sözleşmede yer alması.
- (iv) Limanda indirilen konteynerin firmanın sorumluluğundaki taşıma aracına yüklenmesine kadarki sürecin firma tarafından görevlendirilen bir personel tarafından izlenmesi ve bu takibin yapılacağına sözleşmede yer alması.

AMAÇ

Bu soruda, sevkiyat sürecinin aksama olmadan gerçekleşip gerçekleşmediğinin;

- (i) Giden eşyanın firma tesisinden limana/havalimanına gidene kadar;
 - (ii) Gelen eşyanın ise limandan/havalimanından firma tesisine gidene kadar;
 - (iii) Firma tesisinden çıkıp limana/havalimanına giden eşyanın gemi/uçağa yüklenmesine kadar,
 - (iv) Liman/havalimanından çıkıp firma tesisine gelecek olan eşyanın gemi/uçaktan indirilip firmanın sorumluluğundaki taşıma aracına yüklenmesine kadar,
- kontrol altında tutularak takip edilmesini sağlayacak usullerin bulunması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Araçların bulunduğu yeri sürekli izleyebilecek bir takip sistemi bulunması,
- Araçların hareketlerinde olağandışı bir durum olduğunda önlem alınabilmesi için gerekli usullerin bulunması,
- Firmanın taşıyıcı bir firmadan hizmet alması durumunda, taşıyıcı firmanın yukarıda belirtilen hususlara uygunluk gösterir nitelikte olmasının temin edilmesi,

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Firmanın eşyanın taşımalarını kendi yapması durumunda;
 - Nihai varış noktasına sorunsuz bir şekilde ulaşmasını temin edecek güvenlik önlemlerinin içeren usullerin bulunması,
 - Bu önlemlerin ilgili personel ve araç sürücüleri tarafından bilinmesi ve ilgili kişilere gerekli eğitimlerin verilmesi,
 - Taşıma sürecinde yaşanan sorunların firmaya bildirilmesi ve kayıt altına alınması, konularında usullerin olması,
- Liman ve havalimanlarında hizmet veren kuruluşların, kargonun taşıma aracına yükleninceye kadarki sürecin ve yüklenmesinin emniyetli ve güvenli işleyişinden sorumlu olması hususunda mutabakata varılması,
- Yaşanan sorunların firmaya bildirilmesi ve kayıt altına alınması konularında usullerin olması.

ÖRNEK

- (i) Araçların bulunduğu yerin izlenmesinin elektronik mühür, GPS sistemi, belirli geçiş noktalarında sürücü tarafından haber verilmesi ve teyit edilmesi vb. yöntemlerle yapılması.
- (ii) İtalya'dan yüklenen sipariş kapsamı eşya Çeşme limanına indirildikten sonra eşyanın limanda tabi tutulduğu işlemler ve limandan çıkıp firma tesisine gelene kadar depolama dahil geçirdiği süreçlerin takip edilmesi ve bu takibin yapılacağına sözleşmede yer alması.
- (iii) Firma tarafından görevlendirilen personelin havalimanında eşyanın uçağa yüklenmesi sürecini izlemesi ve bu takibin yapılacağına sözleşmede yer alması.
- (iv) Limanda indirilen konteynerin firmanın sorumluluğundaki taşıma aracına yüklenmesine kadarki sürecin firma tarafından görevlendirilen bir personel tarafından izlenmesi ve bu takibin yapılacağına sözleşmede yer alması.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Cevap metninde liman/havalimanına kadar olan sevkiyat sürecinin kontrolü anlatılmakta ancak diğer sorulan hususlar (eşyanın limandaki taşıma aracına nakliyesi ve alıcısına teslim edilmesine kadar olan süreç) ihmal edilmektedir.

SORU Tesisleriniz içinde, yetkisiz kişi ve/veya **84** sevkiyat dışı eşyanın, yetki ve sorumluluğunuz kapsamındaki taşıma vasıtalarına(kamyon, dorse, treyler, konteyner vb.) ve kargolara girişini ve/veya müdahalesini önlemeye yönelik usulleriniz hakkında bilgi veriniz.

AMAÇ

Bu soruda, sevkiyat güvenliği açısından tesis içinde yer alan taşıma vasıtalarına yetkisiz kişilerinin erişiminin ve sevkiyat kapsamında olmayan eşyanın yüklenmesinin engellenmesi amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Firmanın tesisleri içindeki kamyon, dorse, treyler, konteyner vb. taşıma vasıtalarının önceden belirlenmiş ve güvenliği sağlanmış bekleme alanlarında tutulmasını temin eden usullerin olması,
- Bu park alanlarının giriş-çıkışlarının düzenli olarak kontrolünü sağlayan ve yetkisiz girişlerin önleyen usullerin olması,
- Yetkisiz giriş veya sevkiyat dışı eşya girişinin tespit edilmesi durumunda gerekli bildirimlerin yapılması ve kayıt altına alınmasını içeren usullerin olması,
- Önceden belirlenmiş bekleme alanlarının oluşturulmasının mümkün olmadığı hallerde, yüklemeden önce taşıma vasıtalarının detaylı kontrolünün sağlayacak usullerin bulunması.

ÖRNEK

Firmanın sorumluluğundaki taşıma araçlarının tesis içinde özel bir bekleme alanına alınması ve bu sayede firma personeli veya üçüncü kişiler tarafından araca müdahalenin engellenmesi.

SORU 85

Yetkilendirilmiş Yükümlü olan firma tesisleri dışındaki yerlerde, yetkisiz kişi ve/veya sevkiyat dışı eşyanın, yetki ve sorumluluğunuz kapsamındaki taşıma vasıtalarına (kamyon, dorse, treyler vb.) girişini ve/veya müdahalesini önlemeye yönelik usullerinizi hakkında bilgi veriniz.

AMAÇ

Bu soruda, sevkiyat güvenliği açısından tesis dışında yer alan taşıma vasıtalarına yetkisiz kişilerinin erişiminin ve sevkiyat kapsamında olmayan eşyanın yüklenmesinin engellenmesi amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Firmanın her yükleme öncesi firma tesisi dışında park ettirmiş olduğu kamyon, dorse, treyler, konteyner vb. taşıma vasıtalarını yetkisiz kişi ve eşya girişine karşı detaylı incelemeye (örn. potansiyel zula alanları, kişi veya eşya giriş-çıkışına imkân verecek açıklıklar, tamirat izleri vb.) tabi tutmasına yönelik usullerin bulunması,
- Firmanın kendine ait olmayan tesis sahipleri ile,
 - Kamyon, dorse, treyler, konteyner vb. taşıma vasıtalarının önceden belirlenmiş ve güvenliği sağlanmış bekleme alanlarında tutulmasını temin eden,
 - Bu alanların giriş-çıkışlarının düzenli olarak kontrolünü ve yetkisiz girişleri önlenmesini temin eden,
 - Yetkisiz müdahale veya sevkiyat dışı eşya girişinin tespit edilmesi durumunda gerekli bildirimlerin yapılması ve kayıt altına alınmasını temin eden mutabakatının olması,
- İlgili tesislerin firmaca fiziki kontrolünün yapılması veya detaylı incelemeye ilişkin eğitimlerin düzenli olarak verilmesi.

ÖRNEK

Firma, yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip olmayan bir firmadan taşımacılık hizmeti alıyorsa, araç kendi tesisine gelmeden taşıyıcı firmanın tesisinde ve güzergah boyunca araca izinsiz müdahalenin engellenmesi ve buna ilişkin taşımacı firma ile yapılan sözleşmeye hüküm konulması.

SORU 86

Kullandığınız yükleme ve depolama alanlarında kendinize ait veya hizmet verdiğiniz eşya, başka firmaların eşyası ile bir arada tutuluyorsa, bu eşyaların fiziki olarak birbirine karışmamasını sağlayacak taşıma, depolama, yükleme/boşaltma vb. usullerinizi ile yükleme ve depolama alanlarını kullanan diğer firma çalışanlarının eşyanıza kontrolsüz müdahalesinin engellenmesine yönelik usullerinizi var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmanın eşyası başka firmaların eşyaları ile aynı yerde depolanıyorsa, bu eşyaların karışmasını engelleyecek önlemlerin (barkod, ayrı raf sistemi, etiket vb.) alınmış olması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

Farklı firmalara ait;

- Birbirinden ayırt edilmesini sağlayacak kadar emaresi bulunmayan eşyanın, firmaya ait eşyadan veya firmanın hizmet verdiği eşyadan ayrı depolarda bulundurulması, buna imkan bulunmuyorsa aynı depoda ayırt edici özelliği bulunan bölümlere konması,
- Birbirinden ayırt edilmesini sağlayacak kadar emaresi bulunmayan eşyanın, yükleme ve boşaltmasının birbirlerine karışmalarını engelleyecek güvenli bir alanda yapılması,
- Eşyaya diğer firmaların çalışanları tarafından müdahale edilmesinin engellenmesi, buna imkan bulunmuyorsa müdahalede bulunan çalışanların firmanın Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası kapsamında personeline uyguladığı koşulları (örn. işe alım, eğitim, kayıtlara alma vb.) sağlamasının temin edilmesi.

ÖRNEK

Firma A tipi genel antrepo kullanıyorsa, bu antrepoda kendi eşyası ile diğer firmaların eşyalarının karışmasının ve diğer eşya sahiplerinin müdahalesinin engellenmesi.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Bu sorunun cevaplanmasında firmalar kendi depolama alanlarını göz önüne alarak cevap vermektedir ancak başkasına ait depo/antrepoların kullanılması durumları ihmal edilmektedir.

SORU 87

Eşyanın depolandığı ve incelemesinin gerçekleştirileceği alanlardaki koşul ve olanaklar hakkında bilgi veriniz.

AMAÇ

Bu soruda, incelemeyi yapacak kişinin depolama alanında incelemeyi sağlıklı bir şekilde gerçekleştirebileceği fiziki olanakların bulunması amaçlanmaktadır.

Sorunun ikinci kısmında, yerinde gümrükleme izni, izinli gönderici ve/veya izinli alıcı yetkilerinin talep edilmiş olması halinde, vasıta ve eşyanın fiziki kontrolünü gerektiren durumlarda görevli memurunun muayeneyi gerçekleştirebilmesi için tesisin uygun altyapıya ve teçhizata sahip olması, gümrük personeline yardımcı olacak firma personelinin görevlendirilmesi ve buna ilişkin usulün bulunması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Eşya depolama alanlarının;
- Herhangi bir denetim durumunda denetiminin sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilmesine imkan verecek aydınlatma ve havalandırma sistemlerine sahip olması,
- Eşyanın muayenesinin etkin bir şekilde yapılmasını temin edecek yeterli boş hareket alanı bulunması,
- Yerinde gümrükleme izni, izinli gönderici ve/veya izinli alıcı yetkilerinin talep edilmiş ve denetimin gerekli olması halinde, denetimin etkin bir şekilde gerçekleştirilmesine imkan verecek muayene ve numune alma teçhizatının firmaca sağlanması, (örn. Tartı, numune koyulmasına uygun kaplar, gerekli olması halinde forklift vb.)
- İhtiyaç durumunda, kontrolden sorumlu personele ek olarak ilave personel görevlendirilmesi hususunda usullerin bulunması beklenmektedir.

SORU 88

Herhangi bir kamu kurumundan alınan lisans, izin, uygunluk belgesi gibi ithalat/ihracat kontrolleri ve/veya ürün güvenliği ve denetimi uygulamalarına veya Destekleme Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) kesintisine tabi eşya ticareti yapmakta veya bu tip eşyaya hizmet sunmakta iseniz, bu uygulamalara ilişkin yeterli başvuru takip, teyit usulleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Firmanın ticaretini yaptığı eşyanın gümrük ve dış ticaret işlemleri için gerekli belgelerini ve mevzuat düzenlemelerini takip etmesidir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- İthalatı/ihracatı izne tabi eşyanın İthalat ve İhracat Rejimi Kararları'nda yer alan hükümler ve listeler bazında devamlı suretle takip edilmesi ve ticareti yapılan bu tür eşyanın güncel bir listesinin tutularak ilgili personelin erişimine sunulması,
- İlgili personelin izin başvuru ve takiplerinde izleyecekleri belirli usullerin bulunması,
- DFİF kesintisine tabi eşya işlemlerinin takibi ile ilgili usullerin olması,
- İthalatı veya ihracatı izne tabi eşyalar, ilgili izin süreçleri, DFİF kesintisine tabi eşya listesi ve DFİF uygulaması hakkında ilgili personele düzenli olarak eğitim verilmesi,
- Periyodik olarak yukarıda sözü edilen eşya ile ilgili izin, lisans vb. ile ilgili işlemlerin düzgün yapılıp yapılmadığının, bu izin, lisans vb. belgelerin geçerli olup olmadığının kontrol edilmesine ilişkin usullerin bulunması.

ÖRNEK

Dış Ticaret Departmanında görevli A kişisi, firmanın ticaretini yaptığı eşyanın lisans, izin vb. uygulamalara tabi olup olmadığını düzenli olarak takip ederek, ilgili kişilere bilgi vermektedir.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Firmalar soru kapsamında eşyalarının olmadığını belirtip cevabı sonlandırmaktadır ancak burada beklenen bu kapsamda eşyası olmasa bile bu konuya ilişkin düzenlemelerin (mevzuat değişikliği vb.) ve gelişmelerin takip ediliyor olmasıdır.

SORU 89

Ek mali yükümlülüğe, dampinge karşı vergiye veya telafi edici vergiye tabi eşya ticareti yapmakta veya bu tip eşyaya hizmet sunmakta iseniz, bu eşyanın gümrük işlemlerinin kontrolüne ilişkin yeterli kurum içi düzenlemeniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Firmanın ticaretini yaptığı eşyanın gümrük ve dış ticaret işlemleri için gerekli belgelerini ve mevzuat düzenlemelerini takip etmesidir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Ek mali yükümlülüğe ve dampinge karşı vergiye tabi eşya listeleri ile ilgili mevzuatın düzenli olarak takip edilmesi ve ticareti yapılan bu tür eşyanın güncel bir listesinin tutularak ilgili personelin erişimine sunulması,
- Hangi durumlarda telafi edici vergi doğacağına ilişkin ilgili personele eğitim verilmesi,
- Bu hususlarla ilgili işlemlerin firma içi ikinci bir kontrolden geçirilmesine ilişkin sistematığın bulunması.

ÖRNEK

Gümrük Departmanında görevli B kişisi, firmanın ticaretini yaptığı eşyanın ek mali yükümlülüğe, dampinge karşı vergiye veya telafi edici vergiye tabi olup olmadığını düzenli olarak takip ederek böyle bir eşyanın ticaretinin yapılacak olması durumunda gerekli uyarıları ilgili kişilere yapmaktadır.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

-Firmalar soru kapsamında eşyalarının olmadığını belirtip cevabı sonlandırmaktadır ancak burada beklenen bu kapsamda eşyası olmasa bile bu konuya ilişkin düzenlemelerin (mevzuat değişikliği vb.) ve gelişmelerin takip ediliyor olmasıdır.

SORU 90

Kotaya, tarife kontenjanına, ithalatta gözetim uygulamasına tabi eşya ticareti yapmakta veya bu tip eşyaya hizmet sunmakta iseniz, bu eşyanın gümrük işlemlerinin kontrolüne ilişkin yeterli kurum içi düzenlemeniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Firmanın ticaretini yaptığı eşyanın gümrük ve dış ticaret işlemleri için gerekli belgelerini ve mevzuat düzenlemelerini takip etmesidir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Kotaya, tarife kontenjanına ve gözetim uygulamasına tabi eşya listeleri ile ilgili mevzuatın düzenli olarak takip edilmesi ve ticareti yapılan bu tür eşyanın güncel bir listesinin tutularak ilgili personelin erişimine sunulması,
- Bu hususlarla ilgili işlemlerin firma içi ikinci bir kontrolden geçirilmesine ilişkin sistematüğün bulunması.

ÖRNEK

Lojistik ve Gümrük Departmanında görevli D kişisi, firmanın ticaretini yaptığı eşyanın kotaya, tarife kontenjanına, ithalatta gözetim uygulamasına tabi olup olmadığını Ekonomi Bakanlığı tarafından çıkarılan ilgili tebliğlerden düzenli olarak takip ederek böyle bir eşyanın ticaretinin yapılması durumunda gerekli uyarıları ilgili kişilere yapmaktadır.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Bu soruda sıklıkla firmalar soru kapsamında eşyalarının olmadığını belirtip cevabı sonlandırmaktadır ancak burada beklenen bu kapsamda eşyası olmasa bile bu konuya ilişkin düzenlemelerin (mevzuat değişikliği vb.) ve gelişmelerin takip ediliyor olmasıdır.

SORU 91

Ambargoya tabi eşya ticareti yapmakta veya bu tip eşyaya hizmet sunmakta iseniz, bu eşyanın gümrük işlemlerinin kontrolüne ilişkin yeterli kurum içi düzenlemeniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Firmanın ticaretini yaptığı eşyanın gümrük ve dış ticaret işlemleri için gerekli belgelerini ve mevzuat düzenlemelerini takip etmesidir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Herhangi bir ambargoya konu tabi eşya listeleri ile ilgili mevzuatın düzenli olarak takip edilmesi ve ticareti yapılan bu tür eşyanın güncel bir listesinin tutularak ilgili personelin erişimine sunulması,
- Söz konusu eşyanın ambargo uygulanan ülkeye gönderilmemesi hususuna azami dikkat edilmesi için ilgili personelin talimatlandırılması,
- Söz konusu eşya ile ilgili işlemlerin ikinci bir firma içi kontrolden geçirilmesine ilişkin sistematüğün bulunması.

ÖRNEK

XYZ Lojistik A.Ş., taşımacılık hizmeti verdiği ABC San. ve Tic. A.Ş.'nin eşyasının ambargoya tabi bir eşya olduğunu, takip etmiş olduğu ilgili listelerden tespit ederek, durumu ABC San ve Tic. AŞ'ye bildirmiştir. ABC San. Ve Tic. AŞ'den alınan cevapta söz konusu eşyanın ambargo listelerinde yer aldığını ancak ambargoya tabi ülkeye gönderilmeyeceği hususlarına yer verildiği görülmüştür.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Bu soruda sıklıkla firmalar soru kapsamında eşyalarının olmadığını belirtip cevabı sonlandırmaktadır ancak burada beklenen bu kapsamda eşyası olmasa bile bu konuya ilişkin düzenlemelerin (mevzuat değişikliği vb.) ve gelişmelerin takip ediliyor olmasıdır.

SORU 92

Yukarıda sayılan nitelikteki eşya ile ilgili mevzuat değişikliklerini ilgili personeline düzenli olarak duyuru usulleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Firma personelinin firmanın ticaretini yaptığı eşyanın gümrük ve dış ticaret işlemleri için gerekli belgeler ve mevzuat düzenlemeleri hakkında bilgi sahibi olmasının sağlanmasıdır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Söz konusu eşya ile ilgili oluşturulan listelerin erişime açık olduğunun ve bu çerçevedeki işlemlere azami özen gösterilmesi gerektiğinin, ilgili personele duyurulması,
- Listelerde yapılan değişiklik ve güncellemelerin ivedi olarak ilgili personele duyurulması.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Sadece 91. soruya yönelik cevap verilerek, 88-89-90. sorularda yer alan hususların ihmal edilmesi.

DİKKAT!

Güney Kore ve ülkemiz arasında 9 Haziran 2014 tarihinde karşılıklı tanıma anlaşması imzalanmıştır.

SORU 93

Lisans, izin gibi uygulamaların yenileme işlemlerinin düzenli olarak yapılması usulleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmanın ticaretini yaptığı eşyanın gümrük ve dış ticaret işlemlerinde gerekli olan belgelerini güncel ve geçerli tutması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Süreye tabi izin ve lisansların geçerliliğinin takibi ile zamanında yenilenmesine ilişkin usullerin bulunması,
- Sorumlu personel ile hastalık, izin vb. durumlarda söz konusu kişinin sorumluluğunu yerine getirecek yeterli sayıda personelin önceden belirlenmiş olması.

DİKKAT!

Yetkilendirilmiş Yükümlü kavramının odağında güven olgusu yer almaktadır. Güven olgusu, firmanın iş yaparken aldığı risklerin düşük olup olmadığının tespiti açısından önem arz etmektedir. Kişilerin, gümrük idaresinin kontrolünü gerektiren işlemlerinde otokontrollerini sağlayabildiklerini, kayıtlarının düzenli ve izlenebilir olduğunu, sistemlerinin ve tesislerinin emniyet ve güvenlik standartlarına sahip olduğunu, gümrük yükümlülüklerini yerine getirebildiklerini ispat edebilmeleri, bu güven olgusunun temelini oluşturmaktadır.

SORU 94

İş yaptığınız kişi ve kuruluşları seçerken ne gibi hususları göz önünde bulundurduğunuzu ve bu hususlara ilişkin usullerinizi ile iş ortaklarınızın işlemlerini nasıl kontrol ettiğinizi açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmanın iş yaptığı kişi ve kuruluşları seçerken özenli davranarak belirli koşullara (referans bilgisi, sahip olduğu sertifikalar vb.) sahip olması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Firmanın, iş ortağı seçerken ortağının ticari geçmiş, güvenlik kayıtları, tedarik zincirinin güvenliği ile ilgili sertifikaları, ISO veya diğer standardizasyon belgeleri, personeline verilen eğitimler, bağımsız denetim raporları vb. unsurları dikkate alan usullerinin bulunması beklenmektedir.

ÖRNEK

XYZ Firması, taşıma hizmeti almayı düşündüğü ABC firması hakkında henüz sözleşme imzalamadan araştırma yapmış, bu doğrultuda XYZ firmasının daha önce hizmet verdiği DEF firmasından bilgi toplamıştır.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Bu soruda sıklıkla firmalar mevcut iş ortaklarını nasıl değerlendirdiklerini anlatmaktadır. Ancak sorunun cevabında, henüz iş ortaklığı kurulmadan önceki değerlendirme ve araştırma yöntemleri hakkında bilgi verilmesi istenilmektedir.

SORU 95

Eşyaya ilişkin bir hizmet alıyorsanız (taşıma, elleçleme, depolama vb.), söz konusu firmanın güvenilirliğine ilişkin ön inceleme yapmaya ilişkin usulleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, eşyaya ilişkin hizmet alınan firmaların ticari hayatta güvenilir firmalar arasında yer alması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

Firmanın eşyaya ilişkin bir hizmet alması durumunda,

- Hizmet aldığı firmanın geçmişine yönelik güvenlik araştırması (yönetim kurulu, çalışanlar, sürücüler vb. kişiler hakkındaki araştırmalar dahil olmak üzere),
- Hizmet aldığı firmanın depolarını kullanıyorsa bu depoların güvenlik yeterliliği,
- Hizmet aldığı firma tarafından kendi eşyası için kullanılan araçların güvenlik açısından nitelikleri, ile ilgili bilgileri edinmesi.

ÖRNEK

Gümrük müşavirliği hizmeti alınan firmanın herhangi bir kaçakçılık olayına karışıp karışmadığı hususunda bilgi sahibi olunması.

SORU 96

Eşyaya ilişkin bir hizmet (taşıma, elleçleme, depolama vb.) veriyorsanız, hizmet vereceğiniz firmanın güvenilirliğine ilişkin yeterli ön inceleme yapmaya ilişkin usulleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, eşyaya ilişkin hizmet verilen firmaların ticari hayatta güvenilir firmalar arasında yer alması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

Firmanın başka bir firmaya eşyaya ilişkin bir hizmet vermesi durumunda;

- Hizmet alan firmanın ticari geçmişi ve güvenilirliği,
 - Hizmet verilecek eşyanın nitelikleri,
- ile ilgili bilgileri edinmesi.

ÖRNEK

Taşıma hizmeti verilen ithalatçı firmanın kamu güvenliğini tehdit edecek herhangi bir eylemde bulunup bulunmadığı hakkında bilgi sahibi olunması.

NOT: 96. soru eşyaya ilişkin bir hizmet veren firmalara yönelik olup, eşyaya ilişkin hizmet vermeyen üretici, ithalatçı, ihracatçı vb. firmalar tarafından "Uygulanamaz" olarak yanıtlanacaktır.

SORU 97

İş yaptığınız kişi ve kuruluşlarının tedarik zincirinizin güvenliğine dair gerekleri ne ölçüde yerine getirdiğine ilişkin hangi çalışma yöntemini benimsemektesiniz? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, tedarik zincirinin güvenliğine ilişkin iş ortaklarından taahhüt alınması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Firmanın, iş yaptığı kişi ve kuruluşların tedarik zincirinin güvenliğini temin edeceklerine dair yazılı belge alması beklenmektedir. (Firmanın iş yaptığı kişi ve kuruluşlardan yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi olanlar için bu koşul aranmaz.)

ÖRNEK

Firmanın, iş yaptığı kişi ve kuruluşlardan tedarik zincirinin güvenliğini temin edeceklerine dair yazılı veya elektronik bir onay alması, sözleşmelere hüküm konulması, gümrük mevzuatına uyum sağlanacağına ilişkin yazılı bir taahhüt alınması veya firmanın belirlediği tedarik zinciri güvenliği standartlarının karşı firmaca kabul edilmesi.

DİKKAT!

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü; Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği, Arjantin, Cezayir, Çin, Japonya, Hong Kong, Dominik Cumhuriyeti, Guatemala, İsrail, İsviçre, Kanada, Kenya, Kolombiya, Kore, Kosta Rika, Malezya, Meksika, Norveç, Peru, Singapur, Ürdün, Yeni Zelanda ve Zambiya gibi ülkeler olmak üzere toplam 64 ülkede uygulanmaktadır.

SORU 98

Düzenli olarak iş ortaklarınızla gümrük mevzuatına uyum konusunda istişarelerde bulunmakta ve bu istişareler sonucunda gerekli tedbirleri almakta mısınız? Almaktaysanız, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, gümrük mevzuatında yapılan değişiklikler karşısında firmanın iş ortaklarıyla uyum ve işbirliği içinde hareket etmesi hedeflenmektedir.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Gümrük mevzuatında yaşanan değişiklikler paralelinde, firmanın iş ortaklarıyla aktif iletişim halinde olması ve yapılan işlerin bu değişiklikler dikkate alınarak uyumlaştırılması ile ilgili usullerin bulunması,
- İş ortaklarının yürüttüğü süreçlerde tespit edilen gümrük mevzuatı uyumsuzluklarını gidermek amacıyla istişarelerde bulunarak belli bir plan dahilinde gerekli tedbirlerin alınması ile ilgili usullerin bulunması.

ÖRNEK

Firmanın taşıma hizmeti aldığı firma ile gümrük mevzuatında yaşanan bir değişiklik sonrasında yeni duruma nasıl uyum sağlanacağı konusunda toplantı gerçekleştirilmesi.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Bu soruda sıklıkla tek taraflı olarak yapılan bilgilendirmeler hakkında ayrıntı verilmektedir, ancak istenilen iki tarafın da bir araya gelerek veya başka bir yolla karşılıklı görüş ve bilgi alışverişinde bulunmasıdır.

SORU Sevkiyatı taşıyan veya teslim alan **99** kişi/sürücünün kimliği hakkında kargo teslim alınmadan önce bilgi sahibi olunması usulleriniz hakkında bilgi veriniz.

AMAÇ

Bu soruda, sevkiyat güvenliğinin temini açısından sürücü kimliğinin firmaya önceden bildirilmesi ve bunun doğruluğunun teslimat anında kontrol edilmesi, teslimatın yabancı biri tarafından gerçekleştirilmesinin veya alınmasının engellenmesi amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Sürücülerin kimlik bilgilerinin önceden alınarak boşaltma veya yükleme yapılırken aracın yönetiminde bulunan kişinin kimliğinin doğrulanmasına yönelik usullerin bulunması,
- Sevkiyatı taşıyan veya teslim alan sürücü/kişide değişiklik olması durumunda firmaya haber verilmesi ile ilgili usullerin olması,
- Söz konusu değişiklik hakkında haber verilmemesi durumunda sevkiyat eşyasının teslim edilmemesi/alınmaması ile ilgili usullerin olması.

ÖRNEK

ABC firması, XYZ firmasından taşımacılık hizmeti almaktadır. 7 Mart 2016 tarihinde ABC firmasının eşyasını almak için XYZ firması tarafından D kişisi sürücülüğündeki aracın tesise geleceği bildirilmiştir. Ancak D kişisi hastalanmış ve yerine ABC firmasının tesisine E kişisi gönderilmiştir. Bu durum ABC firmasına bildirilmediğinden ABC firması, E kişisi yönetimindeki aracın tesise girişine izin vermemiştir, XYZ firmasını arayarak konuya ilişkin bilgi talep etmiştir.

SORU 100

Çalıştığınız bilişim firmasının personelinin yazılımlarınıza erişimini düzenleyen usulleriniz var mıdır? Varsa, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, yazılım desteği alınan firmanın personelinin, başvuru sahibi firmanın şirket bilgilerine erişimine ilişkin usul (sözleşme vb.) belirlenmesi ve bu erişimler sonucu gerçekleşen bilgilerin kayıt altına alınması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Yazılım desteği alınan firma personelinin;
 - Şirket içi bilgilere erişim yetkisinin belirli bir görev tanımı ve veri grubu dahilinde sınırlandırılması,
 - Sistemdeki bilgiler (veritabanı) üzerinde yaptıkları değişikliklerin kişi, tarih, saat bilgisi ve kısa bir açıklama ile birlikte değişiklik kütüğüne kaydediliyor olması,
 - Yaptıkları değişiklikten önceki bilgilerin saklanması ve erişilebilir olması.

ÖRNEK

Çalışılan bilişim firması personelinin, başvuru sahibi firmanın kayıtlarının tamamına sınırsız bir şekilde erişmesinin engellenmesi.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

- Bu sorunun cevabında sıklıkla sadece bilişim firmasıyla yapılan gizlilik sözleşmesinden bahsedilmektedir ancak soruda istenilen gizlilikten ziyade eşya ve eşya hareketlerine ilişkin kayıtlara erişim ve bu kayıtları değiştirme yetkisinin sınırlandırılmış olmasıdır.

SORU 101

Eşya hareketleri, güvenlik, kayıtlar, depolama, yükleme/boşaltma, sipariş yönetimi, eşyanın sevkiyata hazırlanması ile ilgili bölümlerde çalışanlar ile idari amirler gibi hassas pozisyonlarda bulunan daimi/geçici personel ve tesislerde çalışan taşeron firma personelinin, işe başlamadan önce adli kayıtlarına ek olarak iş geçmişi hakkında inceleme yapmakta ve bu kayıtları saklamakta mısınız? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, söz konusu çalışanların işe alınmasından önce güvenlik araştırması yapılması (adli sicil kayıtlarının istenmesi, referans araştırılması vb.) amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Eşya hareketleri, güvenlik, kayıtlar, depolama, yükleme/boşaltma, sipariş yönetimi, eşyanın sevkiyata hazırlanması ile ilgili bölümlerde çalışanlar ile idari amirler gibi hassas pozisyonlarda bulunan personelin bir liste halinde belirlenmesi ve listenin güncel tutulması,
- Personelden işe başlamadan adli sicil kaydı belgesi istenilmesi,
- SGK sisteminden daha önce çalıştığı yerlerin tespit edilerek kişinin iş geçmişi hakkında rastgele seçilecek bu firmalardan bilgi alınması,
- Bu kayıtların incelenerek yapılan son değerlendirme ile birlikte arşivlenmesi.

ÖRNEK

ABC firması, muhasebe departmanında çalışmak üzere iş görüşmesine gelen D kişisi hakkında daha önce çalıştığı firmalarla görüşmüş ve D kişinin bir önceki iş yerinden hesaplarda usulsüzlük yapması nedeniyle kovulduğu bilgisine ulaşmıştır. Bu nedenle D kişisini istihdam etmemiştir.

SORU 102

101. Sorudaki incelemeyi belirli dönemlerde tekrarlamakta mısınız? Tekrarlamaktaysanız, hangi sıklıkla yaptığınızı belirtiniz.

AMAÇ

Bu soruda, söz konusu araştırmalarda edinilen bilgilerin periyodik aralıklarla güncellenerek kontrolünün yapılması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Eşya hareketleri, güvenlik, kayıtlar, depolama, yükleme/boşaltma, sipariş yönetimi, eşyanın sevkiyata hazırlanması ile ilgili bölümlerde çalışanlar ile idari amirler gibi hassas pozisyonlarda bulunan personelden belirli aralıklarla güncel adli sicil kaydı belgesi istenmesi.

ÖRNEK

Adli sicil belgelerinin yükleme/boşaltma bölümünde çalışan personel için iki yılda bir güncellenmesi.

DİKKAT!

Soruların altında yer alan "Amaç" ve "Sıklıkla Karşılaşılan Hatalar" başlıklarında, soruların hangi amaçla sorulduğu, sorunun yanıtlanmasında nelerin beklenildiği anlatılarak soruların cevaplanmasında sıklıkla karşılaşılan hatalardan bahsedilmiştir. Soru formunun eksiksiz bir şekilde hazırlanması bakımından bu hususların dikkatlice incelenmesi önem arz etmektedir.

SORU 103

Tesislerinizde çalışacak taşeron firmalarla güvenlik konularında yazılı taahhütname imzalamakta mısınız? İmzalamaktaysanız, bu taahhütnamelerde hangi güvenlik kriterleri yer almaktadır? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmanın tesisinde çalışan taşeron personelin firmanın tesisinin güvenliğini tehlikeye sokmasını engelleyecek bir yazılı usulün olması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Taşeron firmalardan (örn. taşıma, güvenlik, temizlik, bakım/onarım vb.) tedarik zincirinin güvenliği ile ilgili kriterlere uyacaklarını garanti eden nitelikleri içerir taahhütnamelerin alınması.

ÖRNEK

Firmada çalışacak taşeron temizlik personeline firmanın tesisinin güvenliğini tehlikeye sokmasını engelleyecek, belirli yerlere giriş yapmaması vb. hususları içeren bir taahhütnamenin imzalatılması.

DİKKAT!

Soru Formu, Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğüne incelenir ve eksiklik tespit edilmesi halinde başvuru sahibi firmaya bildirimde bulunulur. Firmanın 20 iş günü içerisinde eksikliklerini gidermesi ve formu yeniden ibraz etmesi gerekmektedir.

SORU 104

Personelinizin işten ayrılması ya da işten çıkarılması halinde, fiziki ya da elektronik her türlü kaçak girişi imkânsız hale getirecek tedbirler almakta mısınız? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, işten ayrılan personelin firmaya zarar vermesini engelleyecek önlemlerin alınması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

İşten ayrılacak personele ait;

- Sisteme giriş için kullanılan tüm kullanıcı adı ve parolaların iptal edilmesi,
- Mekanik ve elektronik tüm anahtarların geri alınması.

Ayrıca ilgili personelin;

- Tesislerde erişebileceği yerler ile ilgili tüm izinlerinin iptal edilmesi,
- Kendisinde bulunan ve şirkete ait bilgiler içeren tüm bilgi, belge, yazılım ve donanımın geri alınması,
- Tüm bu işlemlerin önceden belirli bir usul içerisinde yapılması.

ÖRNEK

İşten ayrılan personelin giriş kartının teslim alınması ve bilgisayar şifrelerinin iptal edilmesi.

DİKKAT!

“Emniyet ve Güvenliğe İlişkin İşlemler” başlığı, 50 ila 108 inci sorulardan oluşmaktadır. Bu bölümde yer alan sorulara ilişkin alınan toplam puanın, alınabilecek en yüksek toplam puanın yüzde altmış beşinin üzerinde olması gerekmektedir.

SORU 105

İşten ayrılmasını olası gördüğünüz ve işten ayrılacağını önceden bildiren personelinizle alakalı ne gibi güvenlik tedbirleri almaktasınız? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, işten ayrılacağını bildirmemiş, bildiren ama henüz ayrılmamış, firma tarafından işten çıkarılması planlanan personelin firmaya zarar verme ihtimalini azaltmak için gözetim mekanizmalarının geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

İşten ayrılacağını bildiren, işten ayrılacağına ilişkin kuvvetli emareleri olan veya firma tarafından işten çıkarılması öngörülen personelin;

- Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü çerçevesinde yürütülen işlemlerde görevlendirilmemesine,
- Güvenli alanlara giriş yetkisi varsa geri alınmasına,
- Sistemdeki bilgileri değiştirme yetkisi varsa geri alınmasına,
- Sistemde yaptığı işlemlerin daha hassas biçimde takip edilmesine, yönelik sistematüğün olması.

ÖRNEK

Sıklıkla kıdem tazminatı süreci hakkında ilgili departmanlardan bilgi almaya çalışan, iş arkadaşlarına işle ilgili memnuniyetsizliğini devamlı surette belirten, normalin üstünde bir sıklıkta mazeret izni talep eden personelin yaptığı işlemlerin, yasal sınırlar içerisinde (mobbing/bezdiriye mahal vermeden) daha dikkatli takip edilmesi.

SORU 106

Eğer eşyaya ilişkin hizmet veren bir firma iseniz, eşyanın nakli sırasındaki eşya ve taşıma vasıtasının güvenliği ile acil durumlarda ne yapılması gerektiği hususlarında sürücülere eğitim verilmekte midir? Verilmekteyse, eğitim yöntemlerini açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, eşyayı taşıyan sürücünün acil durumlar karşısında gerekli müdahaleyi yapabilecek eğitime sahip olması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- İşe alınan sürücülere taşıma vasıtasının denetimi, yük, güzergâh ve varış yerinin gizliliği, anahtar, park yeri, yakıt ikmali ve planlanmayan duraklamaya ilişkin usuller, kaza veya acil durumun, yükleme, kilitleme ve mühürlemedeki herhangi bir uygunsuzluğun bildirim, alarmlar ve takip cihazlarının test edilmesi vb. konularda kapsamlı eğitim verilmesi,
- Tüm sürücülerin bu çerçevedeki bilgilerini taze ve güncel tutmak için düzenli aralıklarla ara eğitimler verilmesi,
- Verilen eğitimlere katılımın kayıt altına alınması.

ÖRNEK

Firma bünyesinde çalışan sürücülere kaza anında yapılması gerekenler ile ilgili eğitim verilmesi.

NOT: 106. soru taşımacılara yönelik olup diğer firmalar tarafından "Uygulanamaz" olarak yanıtlanacaktır.

SORU 107

Acil durum tatbikatları yapmakta mısınız? Yapmaktaysanız, açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, tesis ve eşya güvenliği açısından firma personelinin yangın, deprem vb. durumlara karşı hazırlıklı olması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- Pratik becerinin artırılması amacıyla, kriz yönetimi stratejisi kapsamında düzenli aralıklarla tesislerde güvenlik ve eşyaya müdahale ile ilgili acil durum tatbikatları yapılması,
- Söz konusu tatbikatlara ilgili tüm personelin katılması,
- Katılımın kayıt altına alınması.

ÖRNEK

Depoda yangın durumunda eşyanın tahliyesine ilişkin bir planın olması.

SIKLIKLA KARŞILAŞILAN HATALAR

-Soru iş sağlığı ve güvenliği kapsamında cevaplandırılmaktadır ancak istenilen yangın, deprem vb. olaylarda eşyanın ve kayıtların güvenliğinin sağlanmasıdır.

SORU 108

İlgili personelin şüpheli eşyayı ve/veya olayları tespit edebilmesi için ne gibi eğitim programlarına ve/veya eğitim malzemelerine, danışmanlık hizmetine vb. başvurmaktasınız? Açıklayınız.

AMAÇ

Bu soruda, firmada çalışan personelin emniyet ve güvenlik açısından önem arz eden narkotik, uyuşturucu, kimyasal, patlayıcı vb. maddeleri tanınması konusunda eğitim alması amaçlanmaktadır.

SAĞLANMASI BEKLENEN HUSUSLAR

- İlgili personelin;
 - Narkotik maddeler,
 - Nükleer, biyolojik ve Kimyasal (NBC) maddeler,
 - Yanıcı ve patlayıcı maddeler,
 - Yabancı kişilerce araç ve tesislere gizlenmiş zulular,
 - Araçlara veya tesislere izinsiz girme teşebbüsleri,
- gibi unsurların tespit edilmesi hususunda eğitime tabi tutulması,
- Verilen eğitimlere katılımın kayıt altına alınması,
 - Firmada bu konuda yeterli eğitim malzemesi bulundurulması,
 - İlgili kamu kurumları ve diğer kuruluşlardan konu ile ilgili danışmanlık hizmeti alınması.

ÖRNEK

Firma personeline, narkotik, uyuşturucu, kimyasal, patlayıcı vb. maddeleri tanınması konusunda deneyimli kişi/kuruluşlar tarafından eğitim verilmesi.